

Leszek Grabowski

**Dawne przedmieścia Krakowa ulatująca
przeszłość. Część LXXIV.**

Mozaika krakowska.

**Bronowice, Piasek, Czarna Wieś, Krowodrza, Półwsie
Zwierzynieckie, Zwierzyniec, Przegorzały, Bielany,
Dębники, Zakrzówek, Ludwinów, Tyniec, Stradom,
Wesoła, Podgórze, Wola Duchacka, Prokocim, Piaski
Wielkie, Rząka, Krzyszkowice, Olsza, Grzegórzki, Dąbie,
Podłęże.**

Kraków 2018

Leszek Grabowski

Dawne przedmieścia Krakowa ulatująca przeszłość. Część LXXIV.

Mozaika krakowska.

**Bronowice, Piasek, Czarna Wieś, Krowodrza, Półwsie
Zwierzynieckie, Zwierzyniec, Przegorzały, Bielany,
Dębники, Zakrzówek, Ludwinów, Tyniec, Stradom,
Wesoła, Podgórze, Wola Duchacka, Prokocim, Piaski
Wielkie, Rząka, Krzyszkowice, Olsza, Grzegórzki, Dąbie,
Podłęże.**

Kraków 04.04.2018

**Na prawach rękopisu
© Copyright by Leszek Grabowski
Kraków 2018**

Spis Treści

0. Wstęp	4 - 9
I. Bronowice	10 - 10
II. Piasek	11 - 47
III. Krowodrza	48 - 49
IV. Czarna Wieś	50 - 57
V. Półwsie Zwierzynieckie	58 - 59
VI. Zwierzyniec	60 - 68
VII. Przegorzały	69 - 69
VIII. Bielany	70 - 72
IX. Dębniaki	73 - 81
X. Zakrzówek	82 - 87
XI. Ludwinów	88 - 88
XII. Tyniec	89 - 94
XIII. Stradom	95 - 95
XIV. Wesoła	96 - 96
XV. Podgórze	97-106
XVI. Wola Duchacka	107-115
XVII. Prokocim	116-126
XVIII. Piaski Wielkie	127-138
XIX. Rząka	139-151
XX. Krzyszkowice	152-157
XXI. Olsza	158-158
XXII. Grzegórzki	159-159
XXIII. Dąbie	160-166
XXIV. Podłęże	167-168
Załącznik. Moje opracowania dostępne w zasobach Małopolskiej Biblioteki Cyfrowej i Europejskiej oraz publikacje prasowe i audycje radiowe z moim udziałem	169-188

Fot. nr 1. Po spotkaniu w Artotece WBP pt. „Rajski Piasek”. Od lewej dyr. Jerzy Woźniakiewicz, prof. Monika Bogdanowska, Leszek Grabowski, Jan Bińczycki.

0. Wstęp

Zdjęcia do LXXIV (74) części z cyklu: „Dawne przedmieścia Krakowa – ulatująca przeszłość” powstawały w okresie od lata 2017 roku do początku wiosny roku 2018 przy okazji moich krakowskich spacerów i penetracji. Jak w poprzednich albumach z tego cyklu staram się głównie ukazywać relikty ostającej jeszcze dawnej zabudowy podmiejskiej, jak i jej zanikanie bądź zmiany oblicza w czasie. Do tematyki tej wyrywkowo włączam też np. zachowaną dotąd, a powstałą głównie w czasach galicyjskich niską zabudowę Piasku, Stradomia czy Wesolej, a więc z obszaru usytuowanego na styku z zabytkowym Śródmieściem, który wprawdzie został włączony w obręb miasta już w XIX wieku, ale długo jeszcze zachowywał swój podmiejski klimat. Mówiąc o odchodzącym świecie dawnych przedmieść nie sposób przynajmniej fragmentarycznie nie uwidocznić przeobrażeń krajobrazowych zachodzących na tym terenie, choć ten aspekt przemian ukazuję przed wszystkim w innym zbiorze: „Krakowskie panoramy i widoki”. Bezpardonowe zabudowywanie zielonego przedpola Krakowa, które doskonale pamiętam choćby jeszcze sprzed 30 lat, odczuwam szczególnie boleśnie. Kiedyś przyszłe pokolenia będą się chyba musiały przekształcić na tej kamiennej pustyni, pełnej betonowych „parków” i „lasów”, w istoty beztlenowe, o czym współcześni decydenci i deweloperzy nie myślą, bo to już nie będzie ich dotyczyć.

Poniższe opracowanie stanowi krakowski kalejdoskop, w którym zdjęcia zostały praktycznie wykonane na sporym obszarze Krakowa.

Przy okazji pisania artykułu dla Dziennika Polskiego z 29.01.2018: „Kraków pilnie potrzebuje skansenu! To ostatni moment na ratowanie ginącej dawnej zabudowy”, który podnosi sygnalizowaną przeze mnie od lat kwestię konieczności utworzenia w Krakowie skansenu, pani Małgorzata Mrowiec, dziennikarka tej gazety, wykonała zdjęcia blisko 200-letniej bronowickiej chałupy z ulicy Na Błonie 21, które wzbogaciły zamieszczone tam moje zdjęcia krakowskich „antyków”. Dwie jej fotki, warte pokazania, stanowią rozdział I (fot. nr 2 i 3).

Rozdział II (fot. nr: 4-77) to prezentacja ostającej jeszcze niskiej zabudowy IV kiedyś dzielnicy Piasek, do której mam szczególny, sentymentalny stosunek, bo tu się urodziłem i tu przeżyłem swoje dzieciństwo i fragment młodości. Problemy związane z zachowaniem dziedzictwa kulturowego tego obszaru, głównie istniejącej jeszcze niskiej zabudowy, były przedmiotem rozważań na spotkaniu w Artotece WBK, gdzie zostałem zaproszony przez Jana Bińczyckiego wspólnie z Moniką Bogdanowską. Przygotowując się do tego spotkania stwierdziłem, że obiektów o niskiej zabudowie, do jednopiętrowej włącznie, jest na terenie Piasku około czterdzieści, z czego ledwie około 10 jest wpisanych do rejestru zabytków, a więc podlegających ochronie. Opieszałość bądź niechęć zarówno obecnego, jak i poprzedniego WKZ do dokonywania takich czynności, mniej lub bardziej świadoma, bo niektóre zaniechania trudno logicznie wytłumaczyć, może tylko owocować dalszym niszczeniem relikwów tej dawnej zabudowy, a przecież coś z dorobku pokolenia naszych pradziadów i prapradziadów trzeba by zachować dla przyszłych pokoleń.

z cyklu
CZYTELNIA MAŁOPOLSKA

RAJSKI PIASEK
O historii, walorach architektonicznych
i dziedzictwie okolic biblioteki na Rajskiej

SPOTKANIE
z dr hab. Moniką Bogdanowską
i inż. Leszkiem Grabowskim

wtorek, 6 marca 2018 r.
godz. 18:00

Arteteka WBP w Krakowie,
ul. Rajska 12, wejście od ul. Szujskiego, I piętro

Takim drastycznym przykładem urbanistycznej dewastacji stała się całkowita zabudowa ogrodu wzorcowego wręcz założenia willowo-ogrodowego Wojczyńskich sprzed 150 lat z ulicy Szujskiego 4, gdzie powstał ogromny „kloc” - Grand Ascot Hotel. Niestety dzieło zniszczenia zostało dokonane na gruncie Caritasu, współczesnego właściciela tego uroczego zakątka. Przegląd niskiej zabudowy i pozostałych jeszcze w pełni galicyjskich akcentów zawarłem w rozdziale I (fot. nr: 4-77).

Rozdział III to cztery zdjęcia z ulicy Grottgera (fot. nr: 78-81), które ukazują willę Modrzejówka, wybudowaną w roku 1884 dla Heleny Modrzejewskiej, słynnej aktorki, przez jej przyrodniego brata Adolfa Opida oraz fragmenty parterowego osiedla Modrzejówka, stworzonego na przełomie wieków XIX i XX przez Towarzystwo Tanich Mieszkań dla robotników katolickich z Krakowa. Teren osiedla, które powstało w sąsiedztwie willi, jest obecnie ograniczony ulicami: Gzysików, Kazimierza Wielkiego i Sienkiewicza. Czy w dobie bezpardonowego betonowania Krakowa ktoś nie podejmie decyzji o jego wyburzeniu, tego nie można wykluczyć.

W rozdziale IV (fot. nr: 82-97) powracam do fragmentu Czarnej Wsi przy Cichym Kąciuku, gdzie w miejscu przedwojennych kompleksów: stadionu lekkoatletycznego i zespołu basenów trwa intensywna akcja budowlana. O ile jeszcze w miejscu basenów ma powstać infrastruktura sportowo-rekreacyjna (pytanie czy tylko?), to na terenie byłego stadionu l.a. w najlepsze powstaje ogromny, bo sześciopiętrowy kolos mieszkaniowy, który totalnie zaburzy ustronność tego miejsca i przytka luft powietrza docierającego od strony Mydlnik do zanieczyszczonego ponad wszelkie normy centrum Krakowa. Decyzja o zezwoleniu na przekształcenie tego rekreacyjnego miejsca na mieszkalny moloch jest chyba największym skandalem w dziejach III RP w Krakowie, a jej wydaniu towarzyszyła spekulacyjna karuzela zmian własnościowych.

Dawny Hotel Cracovia, choć (na szczęście) został wykupiony przez Skarb Państwa od źle kojarzonego w Krakowie dewelopera, kieleckiej firmy ECHO, nadal jest banerem reklamowym, ale wkrótce ma tu powstać oddział Muzeum Narodowego w Krakowie (rozdział V – fot. nr: 98-101)

Wokół zachodniego fragmentu fortu Kościuszko trwa częściowa rekonstrukcja bastionu nr II, uszkodzonego przy końcu II wojny światowej i porządkowanie terenu oraz prace wykopaliskowe przy zniwelowanym już po zakończeniu wojny bastionie nr I. Został już wykonany narys kurtyny I-II i została odtworzona ściana wewnętrzna bastionu nr II, a teraz światło dzienne ujrzało przyziemie kaponiery, która znajdowała się pomiędzy oboma bastionami. Prace chyba nadal będą trwać i może już niedługo ten fragment fortu nr 2 Kościuszko stanie się bardziej czytelny dla licznie zwiedzających go turystów (rozdział VI – fot. nr: 102-115). Powracam też w sąsiedztwo wału Rudawy, gdzie przy ulicy Emaus 39 nadal tkwi stara chałupa, wybudowana gdzieś na przełomie XIX i XX wieku (fot. nr: 116-119), jeden z ledwie kilku zachowanych jeszcze na tym obszarze etnograficznych rarytasów.

Pięknie po latach długoletniego zaniedbania i niedawno przeprowadzonym remoncie prezentuje się stara karczma przegorzalska, która przy ulicy Księcia Józefa stoi u podnóża zamku Schloss Wartenberg. (rozdział VII - fot. nr: 120-121)

Kilka migawek spod klasztoru Kamedułów i jego otoczenia zamieściłem w rozdziale VIII – fot. nr: 122-127.

Gwałtowne przemiany urbanistyczne zachodzą wokół Ronda Grunwaldzkiego oraz w jego sąsiedztwie, w obrębie dawnych wsi: Dębnik, Zakrzówka i Ludwinowa (odpowiednio rozdziały: IX – fot. nr: 128-143, X – fot. nr: 144-155 i XI – fot. nr: 156-157). Gwałtownie kurczy się dawna zabudowa tych podkrakowskich kiedyś przedmieść, która dawała nam wyobrażenie o wyglądzie tych terenów w okresie przed I wojną światową.

W rozdziale XII (fot. nr: 158-169) zaprezentowałem kilka zdjęć starszych obiektów z terenu Tyńca, które wykonałem po jesiennym spacerze po Pagórach Tynieckich. Oczywiście przy okazji nie mogłem sobie też odmówić przyjemności uwiecznienia przynajmniej kilku widoków tynieckiego opactwa.

Rozdziały XIII i XIV to krótkie wypadki na teren Stradomia i Wesolej (odpowiednio fotografie nr: 170-171 oraz 172-173), gdzie niska zabudowa występuje już tylko incydentalnie.

Rozdział XV (fot. nr: 174-191) zawiera migawki z różnych części Podgórza.

W skrajnej części Podgórza, wzdłuż ulicy Przedwiośnie, firma deweloperska ECHO kończy budowę wielkiego osiedla mieszkaniowego na terenie tzw. „poziomkowego sadu” (rozdział XV – fot. nr: 175-176), który to skrawek jeszcze do niedawna stanowił zieloną enklawę. Na teren rekreacyjny nie udało się „wydrzeć” bodaj jego fragmentu, choć lokalni aktywiści mocno o to zabiegali. Dawny zajazd pod św. Benedyktem odzyskał dawny blask (fot. nr: 177-178). Malownicze otoczenie zajazdu, fortu nr 31 oraz kościółka św. Benedykta uchwyciłem na fot. nr: 179-187.

Rozdział XVI (nr: 192-209) to zdjęcia z terenu dawnej Woli Duchackiej.

Willa przy ulicy Heltmana 22, w której w latach 1942-44 mieszkał Amon Goeth, zbrodniczy komendant KL Płaszów, została właśnie przebudowana na apartamenty (fot. nr 192-195). Przez lata nikt nie chciał kupić tego opuszczonego symbolu hitlerowskiego okrucieństwa, zlanego krwią i znaczonego męczeństwem więźniów. Ale dla współczesnych deweloperów nie ma żadnych ograniczeń moralnych, gdy oczy przysłania rządza zysku. Podobną sytuację mamy w niecce dawnego kamieniołomu miejskiego, usytuowanego u wylotu ulicy Jerozolimskiej do Wielickiej, gdzie w katorżniczych warunkach pracowali i ginęli więźniowie z pobliskiego obozu koncentracyjnego. Dziś w najlepsze rozbudowuje się tu osiedle mieszkaniowe.

Zapewne już niedługo zniknie fragment zabudowy o charakterze podmiejskim przy ulicy Wielickiej 105-111 (fot. nr: 196-199), bo i tu w sąsiedztwie szybko gęstnieje betonowa zabudowa.

Zawartość rozdziału ze zdjęciami z obszaru Woli Duchackiej uzupełniają ujęcia starego dworu Bemów (fot. nr: 200-209), który od roku 2014 wchodzi w skład nowo utworzonego Parku Duchackiego. Gdy teren przejmowało miasto plany były ambitne, a w tym czasie budynek był jeszcze w dobrym stanie. Niestety dziś, po czterech latach całkowitej bezczynności, straszy już ruiną. Z roku na rok rosną ewentualne koszty jego remontu i ostatnio coraz częściej pojawiają się opinie, że dwór należy wyburzyć, a odrestaurować jedynie przylegającą do niego starszą wiekowo wozownię. Jak będzie – pokaże czas. Po czterech latach marazmu, w obliczu nowych wyborów samorządowych, nagle i niespodziewanie znalazły się dwa miliony na częściową rewitalizację parku, choć w planie budżetowym na ten rok nie były one przewidziane. Polityka jest sztuką kalkulacji, czasem mało uczciwej, ale ja mam nadzieję, że wyborcy odróżnią już gołosłowne obietnice składane cztery lata temu przez pewnego prominentnego polityka PO, który kandyduje w tym okręgu, od faktycznych dokonań.

W październiku 2017 zmieniła się dominanta krajobrazowa Prokocimia, bo ponad 70 lat od rozpoczęcia budowy kościoła p.w. Matki Boskiej Dobrej Rady z ulicy Prostej została dokończona budowa wieży wraz ze zwieńczającym ją hełmem (fot. nr: 211-215).

Przy ulicy Wielickiej 249 i 251 znajdują się jeszcze relikty podmiejskiej zabudowy Prokocimia (fot. nr: 216-219), ale chałupa spod nr 249 jest już opuszczona i czeka na wyburzenie. Nie może to dziwić, bo w sąsiedztwie, przy ulicy Polonijnej, na terenie dawnych zakładów produkujący zabawki rozrasta wielkie i przewymiarowane osiedle mieszkaniowe.

Te i inne migawki z terenu Prokocimia, które utrwalają dawne klimaty tej podkrakowskiej kiedyś wsi, znajdują się w rozdziale XVII (fot. nr: 210-231).

Nie sposób nie zarejestrować, przynajmniej w wrywkach, zmian krajobrazowych jakie zachodzą na terenie Piasków Wielkich (rozdział XVII – fot. nr: 232-265). Ze szczególną intensywnością trwa zabudowywanie obszarów na obrzeżu nowoutworzonego Parku Rzecznego Drwinki, głównie w sąsiedztwie ulicy Bochenka, gdzie powstało i ciągle jest rozbudowywane osiedle „mrówkowców” oraz na skraju tej dawnej wsi w rejonie ulic: Mokrej, Obronnej, Przewiewnej i Czajnej; tu z kolei, na obszarze dawnych pól uprawnych łąk oraz urokliwych ugorów, w błyskawicznym tempie rozrasta się zabudowa jednorodzinna.

Na terenie dawnego rząckiego lasu, pól uprawnych i łąk, które od roku 1990 tworzyły urokliwe ugory, wzdłuż ulicy Jakubowskiego dobiega końca budowa kompleksu szpitalnego UJ (fot. nr 266-276). Szybko rozszerza się zabudowa fragmentu dawnych łąk na styku: Rżaki i Piasków Wielkich w rejonie ulic: Kosocickiej i Rżackiej (fot. nr: 277-280). Ze starej zabudowy tego fragmentu pozostał tylko samotny do niedawna dom z ulicy Obronnej 23a, który powoli niknie pośród betonowego pierścienia nowo powstających tu domów.

Z rozrzewnieniem można oglądać fragment zabudowy ulicy Kosocickiej o numerach: 44 i 46, gdzie tkwi jeszcze stara chałupa, może wybudowana w okolicy 1850 i opuszczony już dom przedwojenny (fot. nr: 284-292). To okruch zabudowy Rżaki, który był charakterystyczny dla wyglądu tego przedmieścia jeszcze w czasach PRL.

Trwa intensywne betonowanie stromo opadającego zbocza wzgórza Kaim w bliskości pomnika, który przypomina o dotarciu tu w dniu 06.12.1914 wojsk rosyjskich. Nie dość, że jego otoczenie od lat gwałtownie zarasta to teraz zostanie on dodatkowo okrążony mieszkalnym pierścieniem. A przecież jest to niezwykle cenne miejsce pamięci, które powinno podlegać ochronie i budzić większe instytucjonalne zainteresowanie choćby ze strony IPN. Pomimo nakazu wstrzymania inwestycji ze strony WKZ deweloper nic sobie z tego nie robi i odwołuje się do instancji sądu, a budowę kontynuuje, stosując praktyki iście z dzikiego zachodu. Ujęcia tego zbocza z Chabrowego Wzgórza w Krzyszkowicach oraz z ulicy Różanej prezentują fotografie nr: 293-294 w rozdziale XX.

Równie intensywnie jest zabudowywane samo Chabrowe Wzgórze, gdzie domy mieszkalne szybko posuwają się w stronę ulicy Modrzewiowej (rozdział XX - fot. nr: 294a-299), gdzie zabudową szeregową zostało wypełnione strome zbocze nad potokiem Malinówka (fot. nr: 300 i 301a). A jeszcze w roku 2007 było tu pusto i wokół poza lasem rozciągały się zaciszne: pola uprawne łąki i sady. Ledwie 10 lat minęło, a mamy tu inny świat.

W skrajnej części Olszy, w sąsiedztwie Ronda Mogińskiego zakończył się demontaż zewnętrznych ścian wieżowca i ten gigant aktualnie stanowi już autentyczny „szkieletor”. Jego zabezpieczona konstrukcja najwyraźniej zostanie wykorzystana przy budowie jakiegoś nowego wieżowca. Z kolei przy ulicy Rakowickiej 33 nadal można oglądać bliską oryginałowi wille z końca XIX wieku, której wygląd nie zmienia się od dekad (rozdział XXI – fot. nr: 302 i 303).

Fot. nr 1a. Zabudowa Wzgórza Kaim, mimo sprzeciwu Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, podchodzi pod zabytkowy obelisk, upamiętniający dotarcie tu wojsk rosyjskich w dniu 06.12.194.

Trwa intensywne rozbudowa Grzegórzek wzdłuż ulicy Grzegórzeckiej. Ze starej zabudowy tej wylotowej kiedyś drogi z miasta w kierunku wschodnim, przy której długo jeszcze w jej końcowym fragmencie dominowały niskie budynki, pozostał okruch w postaci domów pod nr: 99-103, których fasady zostały już jednak mocno pozmieniane (rozdział XXII – fot. nr: 304-305).

Również na terenie Dąbia (rozdział XXIII – fot. nr: 306-319), dawnej podkrakowskiej wsi, włączonej w obręb miasta w roku 1911 jako XX dzielnica, zachowało się ledwie kilka reliktywów typowo podmiejskiej zabudowy, w tym dwa na początku ulicy Na Szaniec: pod nr 1 nieco już przekształcona chałupa z przełomu XIX i XX wieku oraz willa spod nr 2, która powstała w roku 1912, a jej projektantem był Franciszek Mączyński. Czy willa przetrwa, bo stoi opuszczona, a w jej miejsce stanie kolejny betonowy klocek? Takiego scenariusza nie można wykluczyć, bo obiekt dziwnym trafem nie został wpisany do rejestru zabytków. Autentycznym zabytkiem z roku 1780 jest natomiast kapliczka słupowa z ulicy Widok, z Chrystusem na cokole, przeniesiona w to miejsce w roku 1856.

Rozdział XXIV (fot. nr: 320-324) to ujęcia wyjątkowej kapliczki z Przewozu, stojącej wewnątrz wału wiślanego w bliskości peryferyjnej uliczki Pod Wierzbami. Ta podwójna figura, przedstawiająca postacie Chrystusa Nazareńskiego (w licu) i św. Jana Nepomucena (z tyłu), została wykonana z pnia jednego drzewa. Wg tradycji ta rzeźba, która powstała w roku 1723, przyplłynęła w to miejsce wraz z wezbranymi wodami rzeki. Obie postacie są połączone plecami: Chrystus spogląda na wał, a św. Jan Nepomucen na nurt wiślany. W przeszłości kapliczka miała chronić wieś przed złymi mocami i powodzią. Fotografie wykonał Łukasz Opałek.

Zapraszam do przejrzenia kolejnego albumu z tej serii, gdzie w miarę szczegółowe opisy staram się też zamieszczać bezpośrednio pod prezentowanymi zdjęciami.

I. Bronowice Małe

Fot. nr 2 (2-3). Bronowicka chałupa z ulicy Na Błonie 27. Być może jest to najstarszy tego typu obiekt w Krakowie, bo powstał w I poł. XIX wieku. (fot. Małgorzata Mrowiec)

Fot. nr 3.

II. Piasek

Fot. nr 4. Willa Wenecja z ulicy Wenecja 2. W swym pierwotnym, romantycznym kształcie została wybudowana w roku 1871 wg projektu Jacka Matusińskiego. Swoj obecny wygląd zawdzięcza przebudowie z lat 1889-91, kiedy usunięto szereg efektownych detali, w tym romantyczną wieżyczkę. W czasach PRL siedzibę miał tu krakowski oddział PIHM, a na zewnętrznej ścianie budynku wisiał się ogromny termometr.

Fot. nr 5. Zapewne dawna stróżówka przy willi Wenecja.

Fot. nr 6 (6-10). Widoki ulicy Piłsudskiego. Tu fragment o nieparzystych numerach od ulicy Garncarskiej w stronę Plant.

Fot. nr 7. Fragment zabudowy spod nr 25. Ten narożny dom powstał w roku 1869. W czasach PRL mieścił się tu „Bar Przy Błoniach”, powszechnie zwany knajpą „U Żyda”.

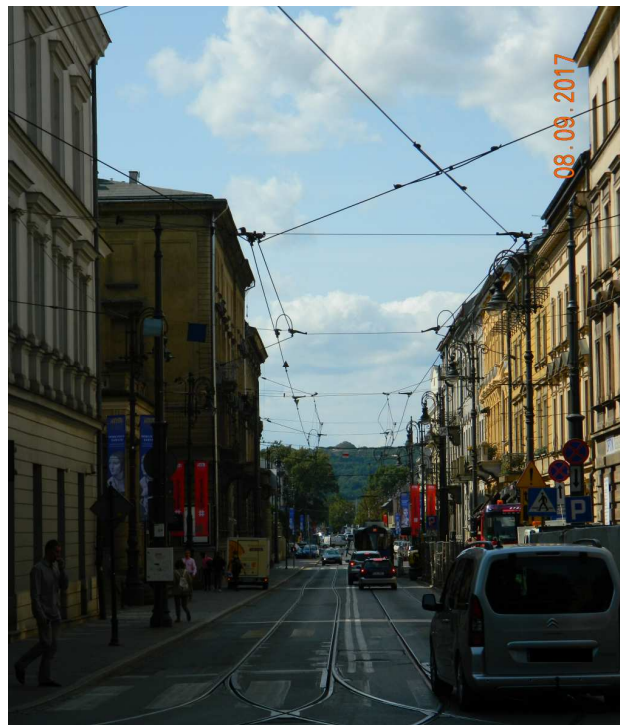
Fot. nr 8. Nadbudowana w stosunku do oryginału kamienica spod nr 23, która też została wybudowana w roku 1869.

Fot. nr 9. Dawny dom Olgi Boznańskiej spod nr 21, który powstał w roku 1861 wg projektu Jacka Matusińskiego. Nad wejściem znajduje się dawna pracownia artystki.

Fot. nr 10. Dom spod nr 15 w narożu z ulicą Czapskich 5. Powstał przed rokiem 1878 także wg projektu Jacka Matusińskiego. W czasie PRL i jeszcze jakiś czas później mieściło się w nim prywatne liceum o.o. Pijarów.

Fot. nr 11 (11-12). Wzdłuż ulicy Piłsudskiego – widoki z Plant.

Fot. nr 12. (22.01.2018)

Fot. nr 13 (13-14). Betonowy szkielet przewymiarowanej kamienicy z naroża ulic: Piłsudskiego 1 i Straszewskiego 24, która powstała w miejscu piętrowego budynku dawnej „Barcelony”. W okresie międzywojennym funkcjonował tam szynk Goldmana.

Fot. nr 14. Szklany „kloc” już gotowy. (22.01.2018)

Fot. nr 15. Krzyż przed kościołem Kapucynów, upamiętniający poległych tu konfederatów barskich. W tle Technikum Energetyczne, moja szkoła średnia. (22.01.2018)

Fot. nr 16. Przed kościołem Kapucynów. (22.01.2018)

Fot. nr 17. Fragment ulicy Studenckiej powyżej ulicy Loretańskiej, który jest głównie „galerią” autorską: Sławomira Odrzywolskiego i Władysława Kaczmarskiego.(05.02.2018)

Fot. nr 18. Dawna willa Władysława Natansona, prof. UJ, z ulicy Studenckiej 3. Powstała w latach 1909-10 wg projektu Józefa Pakiesa i Wacława Krzyżanowskiego. (05.02.2018)

Fot. nr 19 (19-20). Pierzeja ulicy Krupniczej o nieparzystych numerach.

Fot. nr 20. Fragment niskiej zabudowy ulicy spod nr: 4-6, która powstała w XVIII wieku.

Fot. nr 21. Ulica Krupnicza powyżej domu pod nr 6. (05.02.2018)

Fot. nr 22 (22-24). Pałac Mieroszewskich spod nr 11, którego początki sięgają roku 1864. Jego projektantem był Filip Pokutyński. (07.02.2018)

Fot. nr 23. Czy wkrótce ten budynek zostanie nadbudowany? (07.02.2018)

Fot. nr 24. Zielone płuca na pałacowym zapleczu.

Fot. nr 25. Fragment ulicy Krupniczej powyżej ulicy Loretańskiej. (05.02.2018)

Fot. nr 26 (26-34). Budynek dawnej powszechnej i jego detale. W pierwotnej, niższej wersji front był jednopiętrowy, a fragment od ulicy Krupniczej parterowy. Powstał w tym miejscu w latach 1864-68 wg projektu Józefa Ochmańskiego. Podwyższenie budynku do celów szkolnych nastąpiło ok. roku 1885. Po II wojnie światowej do roku 1968 działała tu SP nr 6. Historia szkoły na tablicy – patrz fot. nr 32.

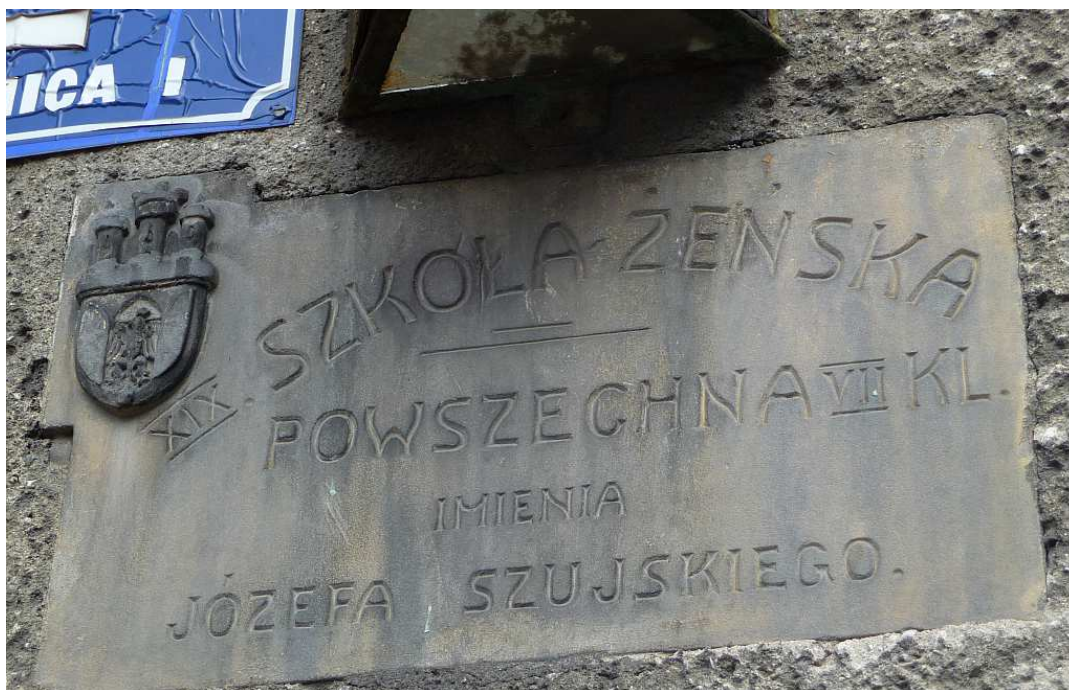
Fot. nr 27. Tympanon na zwieńczeniu budynku od strony ulicy Krupniczej. (05.02.2018)

Fot. nr 28. Fasada budynku szkolnego. (05.02.1018)

Fot. nr 29 (29-33). Tablice wmurowane w ściany budynku. Tu dawny numer ewidencyjny od strony ulicy Krupniczej. (05.02.2018)

Fot. nr 30. Tablica nad wejściem do szkoły. (05.02.2018)

Fot. nr 31. Tablica z historią szkoły, ufundowana przez grupę jej absolwentów w roku 2008. (05.02.2018)

Fot. nr 32. Kolejna tablica z fasady budynku. (05.02.2018)

Fot. nr 33. Tablica na ścianie podwórka, zlokalizowana nad wejściem do obecnej szkolnej siłowni, kiedyś mieszkania Pani Frani, legendarnej woźnej dawnej SP nr 6. (05.02.2018)

Fot. nr 34. Wyłożone kostką brukową podwórko szkolne. (05.02.2018)

Fot. nr 35. „Kloc” o nazwie Grand Ascot Hotel w dawnym ogrodzie Wojczyńskich, który całkowicie przysłonił ich dawną willę. Widok ze szkolnego podwórka. (12.01.2018)

Fot. nr 36. Ulica Szujskiego z zabudowanym już ogrodem przed willą Wojczyńskich pod nr 4, skąd znikła też figura Matki Boskiej autorstwa Franciszka Wyspiańskiego.

Fot. nr 37. Fragment niskiej zabudowy ulicy Krupniczej pod nr: 19-21, pochodzący z II połowy XIX wieku. (05.02.2018)

Fot. nr 38. Kamienica z ulicy Szujskiego 1/Krupniczej 17, która powstała na przedpolu Młynówki Królewskiej w roku 1899 wg projektu Karola Knausa. W początkowym okresie PRL, gdzieś do końcowych lat 50-tych mieścił się tu komisariat MO. (05,02,2018)

Fot. nr 39 (39-40). Ciągłe ogrodowe, jak dawniej, przedpole budynków spod nr: 17 i 19.

Fot. nr 40. Fragment zabudowy ulicy Krupniczej o numerach: 17-21, na przedpolu której jeszcze na początku XX wieku płynęła Młynówka Królewska w kierunku Dolnego Młyna. Ujęcie z wylotu ulicy Dolnych Młynów. (05.02.2018)

Fot. nr 41. W tym miejscu, wzdłuż ulicy Krupniczej, do początku II wojny światowej stał 6-kondygnacyjny budynek Dolnego Młyna. W czasach PRL na pustym placu istniał Plac Hanki Sawickiej, w latach 90. częściowo zabudowany skrzydłem szpitala. (05.02.2018)

Fot. nr 42(42-43). Fragment ulicy Krupniczej w ujęciach od wylotu ulicy Dolnych Młynów.

Fot. nr 43. Świeżo odnowiony budynek dawnej bursy księdza Kuznowicza. (12.01.2018)

Fot. nr 44. Ciągłe zielona ulica Wenecja w swym początkowym fragmencie.

Fot. nr 45. Wiła Lewalskich spod nr 42 w ujęciu od strony ogrodu (z ulicy Cybulskiego).

Fot. nr 46. Dom z ulicy Garncarskiej 6, z ogródkiem na przedpolu, wybudowany w III ćwierci XIX wieku, czyli rzadki już przypadek typowej zabudowy Piasku z tego okresu. (12.01.2018)

Fot. nr 47 (47-54). Ulica Dolnych Młynów, która w sporej części oddaje klimat krakowskiego przedmieścia z II połowie XIX wieku. Tu jej ujęcie z ulicy Krupniczej. (05.02.2018)

Fot. nr 48 (48-49). Fragment zabudowy ulicy w ujęciach z wylotu ulicy Czystej.

Fot. nr 49. (05.02.2018)

Fot. nr 50 (50-51). Niska zabudowa pod nr 3 i 5, pochodząca z I połowy XIX wieku.

Fot. nr 51.

Fot. nr 52 (52-53). Budynek socjalny dawnych Krakowskich Zakładów Tytoniowych pod nr: 10-12, gdzie dziś niemal na „dziko” powstają kolejne lokale gastronomiczne. Czy ten fragment ulicy przetrwa w swym jednopiętrowym kształcie?

Fot. nr 53.

Fot. nr 54. Wzdłuż ulicy Dolnych Młynów – widok w stronę ulicy Krupniczej. Ten nowy, pięciopiętrowy blok betonowy miał stanowić „odtworzenie fragmentu ulicy z początku lat 50.”, kiedy obok stał II-piętrowy budynek mieszkalny, przerobiony z dawnego wojskowego lazaretu. Czy on ma dwa piętra?

Fot. nr 55. Dziedziniec dawnych C.K. koszar z ulicy Rajskiej 1-3 w ujęciu z ulicy Dolnych Młynów. Czy po latach bojów powstanie tu park, o co z wielką determinacją zabiegają aktywiści i mieszkańcy?

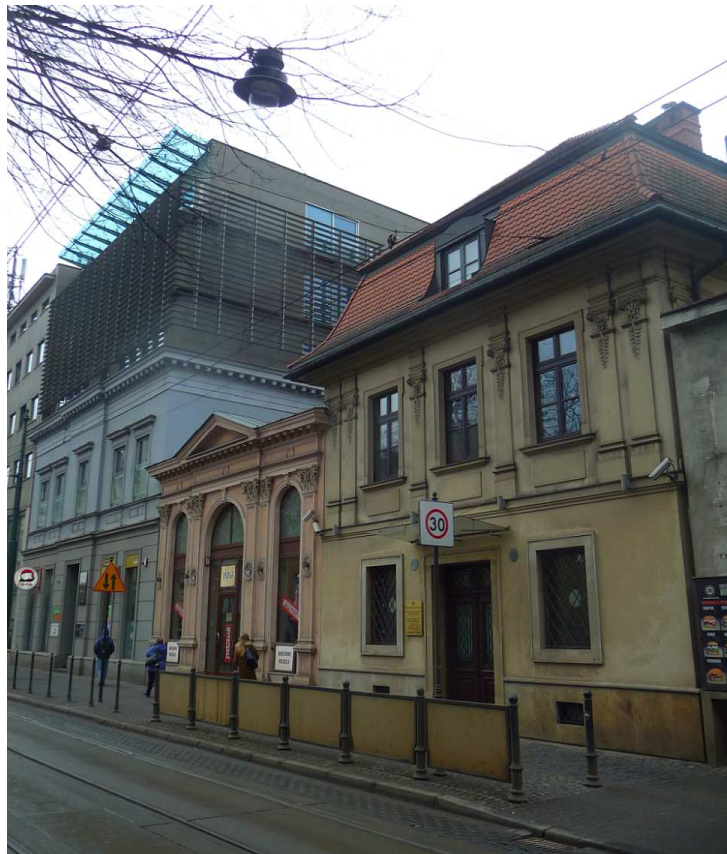
Fot. nr 56. Końcowy fragment ulicy Rajskiej z nowym, pięciopiętrowym „mrówkowcem” w narożu z ulicą Dolnych Młynów. Betonowania Krakowa ciąg dalszy.

Fot. nr 57. Fragment przedwojennej zabudowy ulicy Rajskiej o numerach: 16-24.

Fot. nr 58. Fragment ulicy o numerach: 20-22. Dom pod nr 22 to jeden z nielicznych już przykładów niskiej zabudowy Piaseku. Powstał w roku 1918.

Fot. nr 59 (59-62). Fragment zabudowy ulicy Karmelickiej o nr: 66-68. (29.01.2018)

Fot. nr 60. Zespół dawnego zakładu opiekuńczego dla sierot fundacji Piotra Michałowskiego pod nr: 66 i 66a. Jednopiętrowa kiedyś bryła budynku spod nr 66, pochodzącego z roku 1821, została zniszczona nadbudową z lat 90-tych zeszłego wieku; zachowała się tylko parterowa oranżeria, która powstała w roku 1848. (29.01.2018)

Fot. nr 61. Ciekawa fasada budynku dawnej oranżerii, który jest wpisana do rejestru zabytków. Można zadać pytanie po co na tej liście figuruje sąsiedni budynek spod nr 66, skoro jego fasada uległa ewidentnemu zniszczeniu i szpetnej nadbudowie. (29.01.2018)

Fot. nr 62. Oranżeria i dwór w dawnym zespole dworskim z ok. roku 1760, który to budynek w I poł. XIX wieku też uzupełnił kompleks zakładu opiekuńczego. (29.01.2018)

Fot. nr 63 (63-64). Zabudowa ulicy Karmelickiej od nr 19, która powstała w II połowie XIX wieku, w ujęciach z wylotu ulicy Rajskiej.

Fot. nr 64. (12.01.2018)

Fot. nr 65 (65-66). Widoki na ulicę fragment ulicy Karmelickiej o numerach: 19-25 w ujęciach z II piętra gmachu WBP. (17.10.2017)

Fot. nr 66. Wjazd na cenny widokowo dziedziniec przy klasztorze Karmelitów, usytuowany na zapleczu zabudowań o numerach: 19-23. (17.10.2017)

Fot. nr 67 (67-71). Galicyjska duchem zabudowa fragmentu ulicy Karmelickiej o numerach: 13-17, która daje dobre wyobrażenie o wyglądzie Piasku w II poł. XIX wieku. Fot. nr: 67-69 - ujęcia z wylotu ulicy Rajskiej

Fot. nr 68. (12.01.2018)

Fot. nr 69. Pod nr 17 (pośrodku) dawny dom Ambrożego Grabowskiego, jedyny budynek z tego fragmentu zabudowy wpisany do rejestru zabytków. (17.10.2017)

Fot. nr 70 (70-71). Ujęcia spod teatru Bagatela.

Fot. nr 71.

Fot. nr 72 (72-73). Fragment ulicy Garbarskiej do domu nr 11 (na pierwszym planie) w ujęciu od strony ulicy Karmelickiej. (17.10.2017)

Fot. nr 73. Mocno zniekształcona fasada domu z ulicy Garbarskiej 11, który powstał w okolicy połowy XIX wieku. To cud, że w tym miejscu przetrwał parterowy budynek, bo nie jest on wpisany do rejestru zabytków.

Fot. nr 74. Ulica Łobzowska w ujęciu z ulicy Garbarskiej. Do roku 1937 prawym obrzeżem ulicy płynęła Młynowka Królewska, która w przeszłości zasilala Górny Młyn, usytuowany w nraożu z ulicą Garbarską.

Fot. nr 75 (75-76). Pusty dom z ulicy Batorego 8, wybudowany w latach 1874-76 wg projektu Józefa Kwiatkowskiego, który wkrótce ma zostać wyburzony. Choć to rzadki już przykład niskiej zabudowy Piasku nie figuruje w rejestrze zabytków. (21.02.2018)

Fot. nr 76. (21.02.2018)

Fot. nr 77. Parterowy budynek dawnego przedszkola zakonnego z ulicy Krowoderskiej 38-40, który powstał w IV ćwierci XIX wieku. Jakimś cudem trwa do dzisiaj, choć też nie jest wpisany do rejestru zabytków. (09.11.2017)

III. Krowodrza

Fot. nr 78 (78-81). Fragment zabudowy robotniczego osiedla Modrzejówka, powstałego na początku XX wieku, w ujęciu od strony ulicy Gzysików. (29.01.2018)

Fot. nr 79 (79-80). „Modrzejówka”, dawna willa Heleny Modrzejewskiej z ulicy Grottgera 11. Obiekt powstał w roku 1884 wg projektu Adolfa Opida, przyrodniego brata słynnej aktorki. Jej obecny stan musi budzić zatroskanie. (29.01.2018)

Fot. nr 80. (29.01.2018)

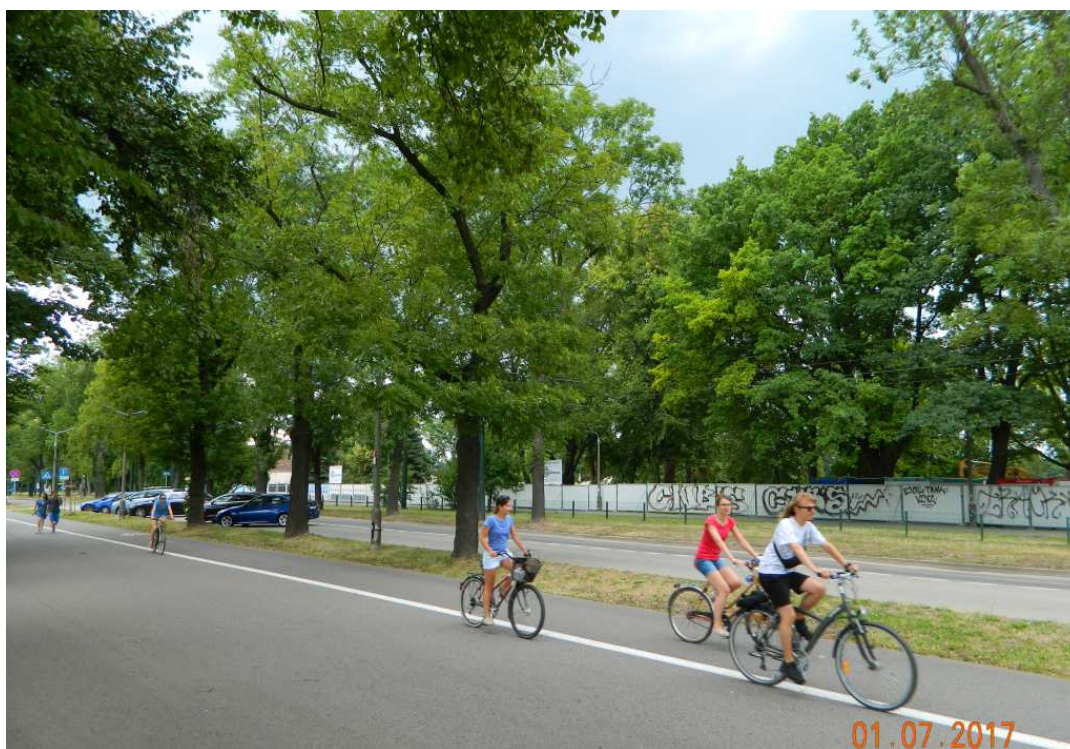

Fot. nr 81. Parterowy dom z drugiej części osiedla robotniczego „Modrzejówka”, usytuowany we fragmencie ulicy Sienkiewicza pod nr 30 (z lewej). A z prawej mocno zniszczona stolarka ganku i więźby dachowej willi. (29.01.2018)

IV. Czarna Wieś

Fot. nr 82. Tramwaj retro. Tego typu składy kursowały po ulicach Krakowa do połowy lat 70-tych, m.in. na trasie linii nr 17 z Cichego Kącika (Małych Błoi) do Ronda Mogilskiego (potem, po roku 1960, na Wieczystą).

Fot. nr 83. Aleja 3-Maja w sąsiedztwie dawnego kompleksu sportowego: stadionu lekkoatletycznego i zespołu trzech basenów, po którym pozostało już tylko wspomnienie.

Fot. nr 84 (84-88). Plac budowy „aparthotelu” w miejscu stadionu lekkoatletycznego Cracovii, który „przekształcił się” już w mieszkalny, sześciopiętrowy „Błonia Park”. Kto zezwolił na budowę w tym sportowo-rekreacyjnym kompleksie, na zielonym przedpolu miasta, który przed wojną stworzyli nam przodkowie, takiego mieszkalnego giganta?

Fot. nr 85 (85-86). Plac budowy w miejscu dawnego stadionu I.a. Ujęcia spod dawnej bramy wejściowej z alei 3-Maja. Co to ma wspólnego z rekreacją?

Fot. nr 86.

Fot. nr 87 (87-88). Jak to „aparthotel” w pierwotnie planowanym przeznaczeniu szybko przepoczwarzył się w mieszkalny Błonia Park.

Fot. nr 88. Makieta sześciopiętrowego giganta mieszkalnego, który zatka zbawienny dla Krakowa luft powietrzny od strony Mydlnik.

Fot. nr 89 (89-97). Plac budowy kompleksu rekreacyjnego Comarchu, który powstaje w miejscu zespołu trzech basenów Cracovii. Czy i tu (przy okazji) nie powstanie jakieś blokowisko mieszkalne? Fot. nr 89-90 – ujęcia od strony dawnego stadionu I.a.

Fot. nr 90.

Fot. nr 91 (91-93). Wyburzony, a następnie odtwarzany budynek dawnych szatni.

Fot. nr 92.

Fot. nr 93.

Fot. nr 94 (94-96). Remontowany, dawny budynek mieszkalny przy kompleksie splantowanych dziś basenów.

Fot. nr 95.

Fot. nr 96.

Fot. nr 97. Splantowany teren po basenie głębokim (220/460 cm). Łezka się w oku kręci.....Co Comarch, obecny właściciel terenu, zafunduje nam w tym miejscu?

V. Półwsie Zwierzynieckie

Fot. nr 98. Początkowy fragment ulicy Zwierzynieckiej w ujęciu od strony Mostu Dębnickiego. Niska zabudowa podmiejska szybko tu znika.

Fot. nr 99 (99-101). Dawny Hotel Cracovia. Tu w ujęciu z ulicy Kałuży. (01.11.2017)

Fot. nr 100 (100-101). Baner reklamowy stworzony z fasady Hotelu. Mijemy nadzieję, że reklamy niedługo stąd znikną, wszak obiekt został przejęty przez Muzeum Narodowe. A co by tu stanęło, gdyby nie doszło do wykupu obiektu od cieszącej się złą sławą w Krakowie firmy deweloperskiej ECHO? (01.11.2017)

Fot. nr 101. (01.11.2017)

VI. Zwierzyniec

Fot. nr 102. Fort Kościuszko z wolna odzyskuje swój dawny wygląd.

Fot. nr 103 (103-105). Widoki na zrekonstruowany narys kurtyny I-II fortu Kościuszko w jego zachodniej części.

Fot. nr 104. (26.12.2017)

Fot. nr 105. Wspomnienie bramy wiodącej do bastionu nr I, który został całkowicie splantowany po II wojnie światowej.

Fot. nr 106 (106-109). Zrekonstruowana ściana wewnętrzna bastionu nr II.

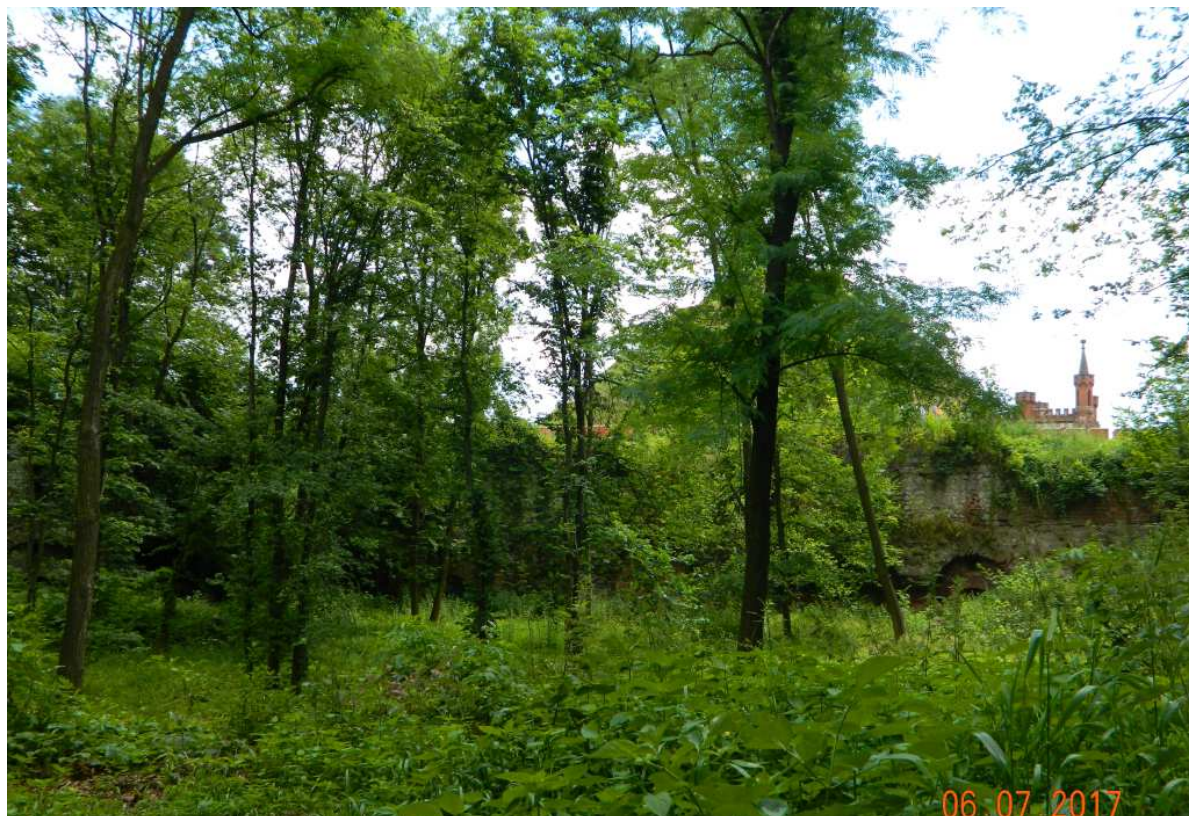
Fot. nr 107. (26.12.2017)

Fot. nr 108.

Fot. nr 109. Brama wjazdowa do bastionu nr II i (jak się wydaje) częściowo odtworzone
wnęki na poidła dla koni w jego murze. (26.12.2017)

Fot. nr 110 (110-111). Ruina bastionu nr II od strony zewnętrznej. Jest szansa na jego przynajmniej częściową rekonstrukcję.

Fot. nr 111. Widok z fosy. (26.12.2017)

Fot. nr 112 (112-115). Odslonięte właśnie przyziemie kaponier usytuowanej pomiędzy bastionami I i II. (26.12.2017)

Fot. nr 113. (26.12.2017)

Fot. nr 114. (26.12.2017)

Fot. nr 115. (26.12.2017)

Fot. nr 116. Zielone (jeszcze) przedpole Rudawy przy IV. moście na wysokości ulicy Korzeniowskiego.

Fot. nr 117(117-119). Relikt podmiejskiego świata Zwierzyńca-chałupa z ulicy Emaus 39.

Fot. nr 118.

Fot. nr 119.

VII. Przegorzały

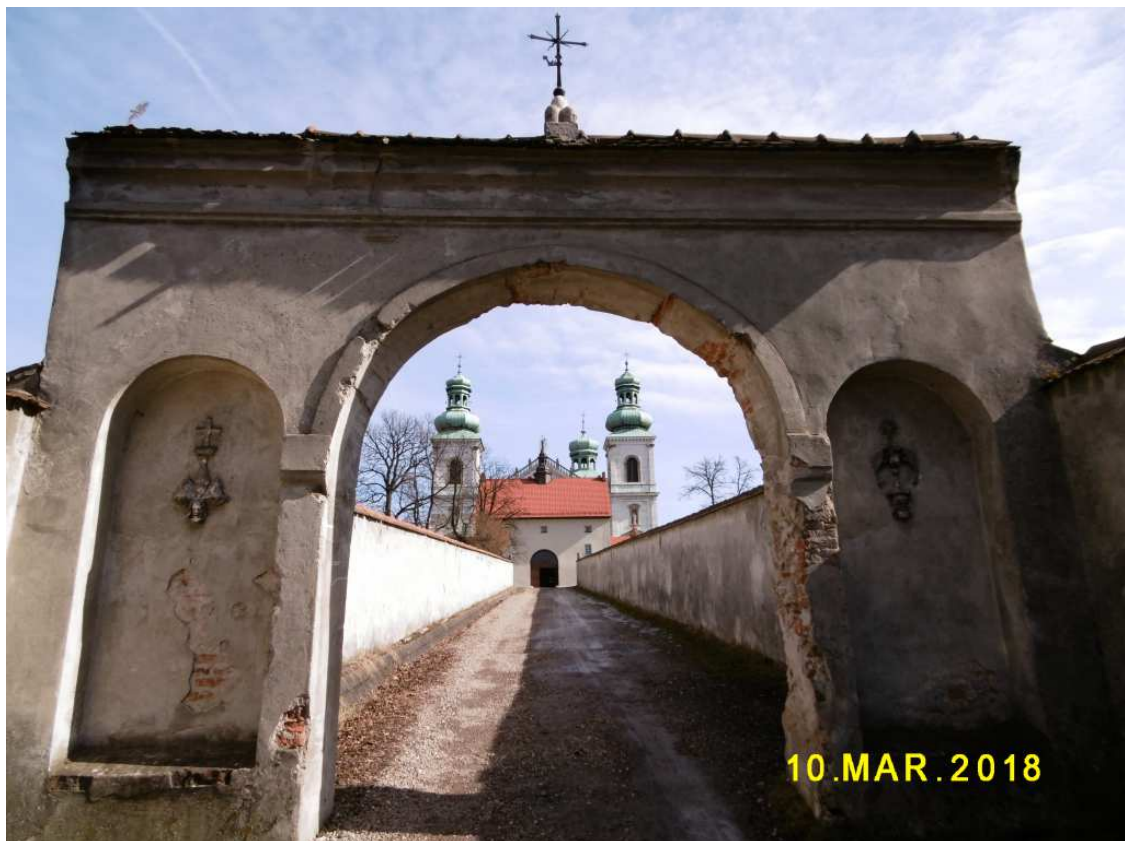
Fot. nr 120 (120-121). W pełni podniesiona z ruiny dawna karczma przegorzalska.
W tle zamek Schloss Wartenberg na przegorzalskiej skale.

Fot. nr 121.

VIII. Bielany

Fot. nr 122 (122-124). Kościół Kamedułów, p.w. Kościół Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny, na bielańskiej Srebrnej Górze. Tu jego wieże w ujęciu z ulicy Rędzina.

Fot. nr 123 (123-124). Fasada wczesnobarokowego kościoła eremu Kamedułów w ujęciach z bramy dojazdowej.

Fot. nr 124.

Fot. nr 125. Zabytkowa kapliczka słupowa przed wjazdem do na teren przykościelny.

Fot. nr 126. Kapliczka w murze klasztornym.

Fot. nr 127. Schron amunicyjny („kazamata”) baterii FB 36 „Ostra Góra”.

IX. Dębniki

Fot. nr 128 (128-129). Skraj Dębiki w sąsiedztwie ulicy Kilińskiego w ujęciach z Ronda Grunwaldzkiego. (14.12.2017)

Fot. nr 129. W tle wieża kościoła Salezjanów. Na pierwszym planie zabudowywane właśnie przedpole ulicy Kilińskiego.

Fot. nr 130 (130-132). Zaciska się betonowy pieścień w końcowym odcinku ulicy Kilińskiego, która swą niską zabudową dobrze oddawała podmiejski klimat Dębna.

Fot. nr 131. Ruszają właśnie prace budowlane przy kolejnym betonowym blokowisku na styku z Rondem Grunwaldzkim.

Fot. nr 132. (14.12.2017)

Fot. nr 133. Dom pod nr 13 z początku XX wieku, który jest wpisany do rejestru zabytków. Jaki los czeka stary, ponad stuletni jesion w tym betonowanym otoczeniu?

Fot. nr 134. Widok z ulicy Kilińskiego w stronę kościoła Salezjanów przez pustą przestrzeń pomiędzy domami o numerach 9 i 11. (14.12.2017)

Fot. nr 135 (135-137). W klimacie ulicy Kilińskiego. Tu ujęcie od strony ulicy Monte Cassino.

Fot. nr (136-136a). Ulica Kilińskiego od strony ulicy Barskiej. (14.12.2017)

Fot. nr 136a. (14.12.2017)

Fot. nr 137. Jeden z nielicznych już przykładów niskiej zabudowy Dębnik z ulicy Barskiej 41. (14.12.2017)

Fot. nr 138. Parterowy dom podmiejski, który zachował się przy ulicy Barskiej 37. (14.12.2017)

Fot. nr 139. Eklektyczna willa aptekarza Mieczysława Masłowskiego z ulicy Barskiej 26, wybudowana wg projektu Romana Bandurskiego, a z lewej secesyjna willa Władysława Zapałowicza, inspektora c.k. kolei z ulicy Barskiej 24, powstała w 1909 roku wg projektu Romana Bandurskiego. (14.12.2017)

Fot. nr 139a. Willa Stefana Marko z ulicy Zduńskiej 18, dyrektora zakładów garbarskich na Ludwinowie. Powstała w 1921 wg projektu Janusza Zarzyckiego. (14.12.2017)

Fot. nr 140. Zabudowa ulicy Zduńskiej o nr: 6-14, która powstała na przełomie XIX i XX wieku. Jak długo przetrwa jej niska zabudowa?

Fot. nr 141 (141-142). Fragment ulicy Pułaskiego od skrzyżowania z ulicą Różaną. W tle wieża kościoła Salezjanów. (14.12.2017)

Fot. nr 142. Końcowy fragment pierzei ulicy Różanej o nieparzystych numerach, gdzie w większości zachowała się jeszcze jedno i dwupiętrowa zabudowa. (14.12.2017)

Fot. nr 143. Co powstanie w miejscu 1-piętrowego domu z ul. Różanej 20? (14.12.2017)

X. Zakrzówek

Fot. nr 144. Centrum Kongresowe w skrajnej części Zakrzówka.

Fot. nr 145. Widok z Ronda Grunwaldzkiego w stronę ulic: Konopnickiej (z lewej), z dawnym hotelem Forum oraz Barskiej, z zabudową pod nr 57-61 (na pierwszym planie z prawej). To styk dawnych wsi: Zakrzówka i Ludwinowa.

Fot. nr 146 (146-147). Ostały jeszcze fragment dawnej zabudowy fragmentu ulicy Barskiej o numerach: 57 i 59. To jeszcze skraj dawnego Zakrzówka. (14.12.2017)

Fot. nr 147. Z zabytkową kapliczką (z lewej), która w 2010 roku ze skraju ulicy Bułhaka została przeniesiona w to miejsce w związku z budową Centrum Kongresowego. (14.12.2017)

Fot. nr 148 (148-149). Tradycja wyraźnie przegrywa ze współczesnością.
W tle Hotel Plus. (14.12.2017)

Fot. nr 149. Kapliczka i Centrum Kongresowe. (14.12.2017)

Fot. nr 150 (150-153). Fragment ulicy Barskiej z kamienicami o numerach 57-61 oraz domem pod nr 60 (z prawej). Kamienica pod nr 61 (z lewej) to już nowy twór.
W tle (z prawej) Centrum Kongresowe.

Fot. nr 151. Podobne ujęcie z niedawno wybudowanym hotelem Plus przy ulicy Wygranej 6 (z prawej).

Fot. nr 152. W przedwojennym (jeszcze) klimacie pogranicza Zakrzówka i Ludwinowa.

Fot. nr 153. Centrum Kongresowe, które przytłacza przeniesioną w jego sąsiedztwo zabytkową kapliczkę słupową.

Fot. nr 154. Kapliczka słupowa, dawna latarnia, na styku ulic: Wyłom i Pychowickiej.

Fot. nr 155. Tereny przylegające do Skał Twardowskiego od strony ulicy św. Jacka już splantowane pod zabudowę. Beton znów wygra z zielenią? Widok z ulicy Pychowickiej.

XI. Ludwinów

Fot. nr 156 (156-157). Figura z końcowego fragmentu ulicy Barskiej, przeniesiona w sąsiedztwo ulicy Konopnickiej. To jedna z ostatnich pamiątek po podmiejskim Ludwinowie; do niedawna stała pośród splantowanego dziś czereśniowego sadu.

Fot. nr 157. Inskrypcja na cokole.

XII. Tyniec

Fot. nr 158. Widok na tynieckie opactwo ze wzgórza Wielkanoc. (04.11.2017)

Fot. nr 159 (159-160). Stodoła przy dawnej kuźni przy ulicy Bolesława Śmiałego nr 24.
Tu widok od strony wzgórza Wielkanoc. (04.11.2017)

Fot. nr 160. Widok z ulicy. (04.11.2017)

Fot. nr 161. Zapewne jeszcze przedwojenna kuźnia przy ulicy Bolesława Śmiałego 24. (04.11.2017)

Fot. nr 162. Przebudowany około roku 1960 dom z ulicy Bolesława Śmiałego 22.
(04.11.2017)

Fot. nr 163. Chylący się ku upadkowi powojenny dom murowany spod nr 20.
(04.11.2017)

Fot. nr 164. Stodoła na przedpolu tynieckiego cmentarza w ujęciu z ulicy Benedyktyńskiej. (04.11.2017)

Fot. nr 165. Pięknie odrestaurowana chałupa z ulicy Benedyktyńskiej 42. Nie warto inwestować w takie cacka etnograficzne? W Wielkiej Brytanii to ponoć powszechne zjawisko, a odrestaurowane chałupy i stare domy mają ponoć wyższą wartość niż te nowe. (04.11.2017)

Fot. nr 166. Mury tynieckiego opactwa od strony dawnej przeprawy przez Wisłę do Piekar. (04.11.2017)

Fot. nr 167 (167-168). Widoki zrekonstruowanego, południowego fragmentu tynieckiego klasztoru od strony wału wiślanego. (04.11.2017)

Fot. nr 168. (04.11.2017)

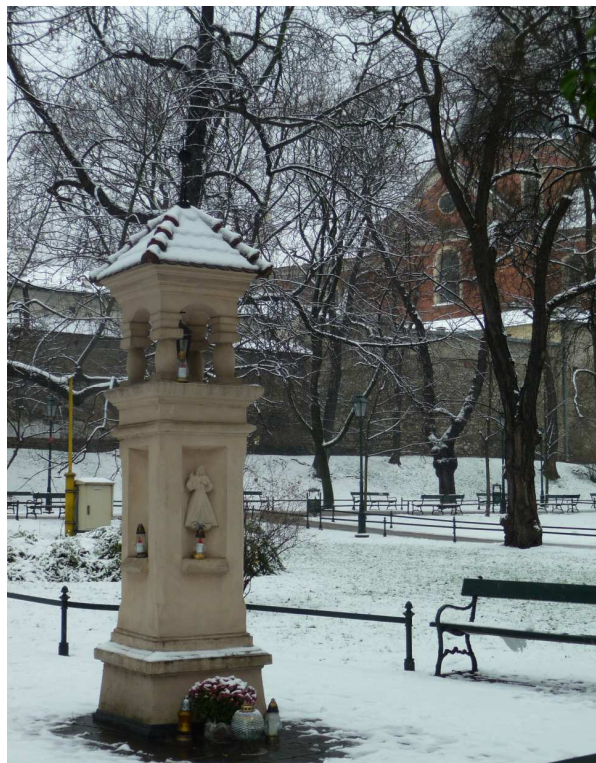

Fot. nr 169. Widok na opactwo Benedyktynów w ujęciu od strony ulicy Browarnianej.
(04.11.2017)

XIII. Stradom

Fot. nr 170. Fragment ciągle niskiej zabudowy końcowego fragmentu ulicy św. Gertrudy o numerach 19-21, który powstał w II poł. XIX wieku. Z lewej budynek dawnej „łaźni paryskiej” (04.12.2017)

Fot. nr 171. Dawna latarnia umarłych na Plantach przy wylocie ulicy św. Sebastiana. Kiedyś miała stać przy cmentarzu cholerycznym na wyspie stawu św. Sebastiana, który w rejonie tej ulicy przylegał do murów obronnych. (04.12.2017)

XIV. Wesola

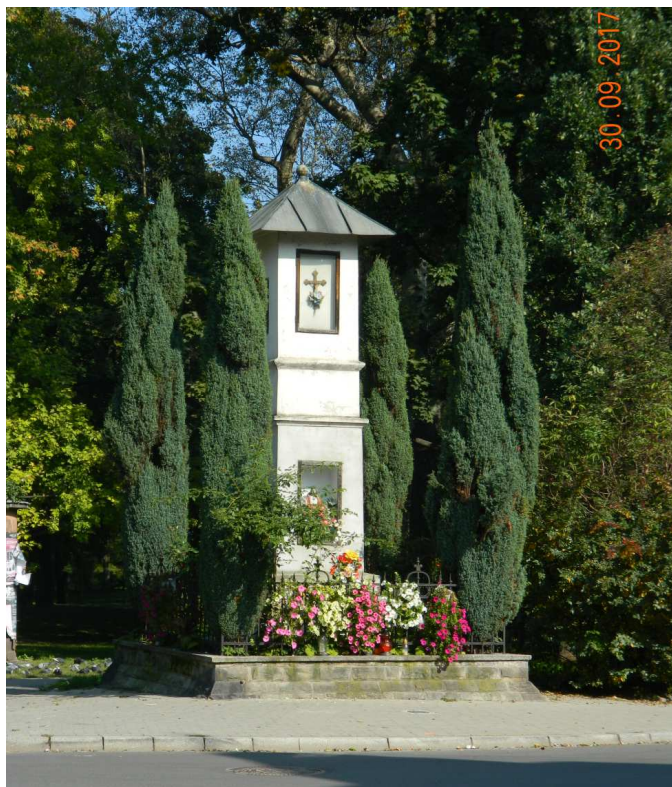

Fot. nr 172. Willa z początku XX wieku ukryta w oficynie posesji przy ulicy św. Gertrudy 5.

Fot. nr 173. Dawny budynek popularnego kiedyś kina Wanda spod nr 5a, który powstał w roku 1912. W czasach PRL słynął z pięknego neonu. Dziś mieści się tu market.

XV. Podgórze

Fot. nr 174. Kapliczka słupowa na obrzeżu Placu Serkowskiego od strony ulicy Długosza.

Fot. nr 175 (175-176). Trwa zabudowa dawnego „poziomkowego sadu” w początkowym fragmencie ulicy Przedwiośnie. Znów w Krakowie ECHO nam zagrało (na nosie).

Fot. nr 176. Na cele rekreacyjne nic tam nie pozostało, choćby fragment dawnej zieleni, o co bezskutecznie walczyli miejscy aktywiści.

Fot. nr 177 (177-178). Przykładnie odnowiony dawny zajazd „pod św. Benedyktem”, wybudowany w ostatniej ćwierci XVIII wieku. W czasach galicyjskich budynek pełnił funkcję koszar wojskowych C.K. Armii. Będzie się tu mieścił oddział MHK. (14.11.2017)

Fot. nr 178. Fasada dawnego zajazdu.

Fot. nr 179 (179-181). Bóg Ojciec – zabytkowa figura, pochodząca z końca XVIII wieku, obecnie usytuowana u wylotu ulicy Limanowskiego. Kiedyś stała przy bramie podgórskiej, która stała przy granicy miasta u wylotu ulicy Robotniczej do Wielickiej.

Fot. nr 180. Bóg Ojciec na cokole kapliczki.

Fot. nr 181. Inskrypcja upamiętniająca tragiczne wydarzenie z lat okupacji niemieckiej.

Fot. nr 182 (182-184). Fort nr 31, zwany fortem św. Benedykta, jedyna „baszta maksymiliańska” ostała po dawnej Twierdzy Kraków.

Fot. nr 183.

Fot. nr 184. Fort otoczony wałem i fosą.

Fot. nr 185 (185-187). Kościółek p.w. św. Benedykta, który prawdopodobnie posiada 1000-letnią historię, choć był wielokrotnie przebudowywany.

Fot. nr 186. W klimacie odpustu „Na Rękawce”.

Fot. nr 187. Barokowe wyposażenie wnętrza kościółka. W ołtarzu głównym z XVII wieku znajduje się obraz ze św. Benedyktem.

Fot. nr 188. „Szary Dom” przy ulicy Jerozolimskiej 3, przed wojną żydowski dom pogrzebowy, gdzie w czasie II wojny światowej, gdy w latach 1942-45 funkcjonował tu niemiecki KL Płaszów, mieszkali wyjątkowo okrutni ss-mani. (22.02.2018)

Fot. nr 189. Ruina domu pogrzebowego przy dawnym kirkucie podgórskim, który został zniszczony pod koniec II wojny światowej, a do końca zburzony niedługo po wojnie. Do dziś sterczą w ruinie jego fragmenty. (22.02.2018)

Fot. nr 190 (190-191). Budynek prochowni „Wola Duchacka” z czasów Twierdzy Kraków w bocznym odgałęzieniu od ulicy Kamieńskiego, biegnącym przy torze kolejowym.
(22.10.2017)

Fot. nr 191. Oryginalne okno prochowni.

XVI. Wola Duchacka

Fot. nr 192 (192-196). Przebudowana na apartamentowce dawna willa Amona Goetha, zbrodniczego komendanta KL Płaszów, z ulicy Heltmana 22.

Fot. nr 193.

Fot. nr 194.

Fot. nr 195. Długo nikt nie chciał tego domu kupić z dość zrozumiałych względów, ale jednak znalazł się deweloper, który nie miał skrupułów odnośnie okrutnej przeszłości tego miejsca. Taki zły sławy budynek nadaje się tylko na muzeum KL Płaszów, które póki co nie powstało.

Fot. nr 196 (196-199). Chyba to już ostatnie chwile typowo podmiejskiej zabudowy ulicy Wielickiej o numerach: 105-111.

Fot. nr 197. (14.11.2017)

Fot. nr 198 (198-199). Frgament dawnej zabudowy w oczekiwaniu na rozbiórkę.

Fot. nr 199. (14.11.2017)

Fot. nr 200. Ruina budynku gospodarczego dawnego dworu Bemów przy ulicy Estońskiej.

Fot. nr 201 (201-208). Stary dwór Bemów przy ulicy Estońskiej (formalnie Mochnackiego 71). Jest prawdopodobne, że budynek ten, zlokalizowany na terenie Parku Duchackiego niebawem zniknie, bo koszty jego ewentualnego remontu rosną z każdym rokiem.

Fot. nr 201-203 - fasada od strony ulicy Laszczki.

Fot. nr 202.

Fot. nr 203.

Fot. nr 204. Boczny fragment od strony ulicy Estońskiej.

Fot. nr 205 (205-207). Widoki od strony stawu na tylną część dworu i przylegającą do niego starą wozownię.

Fot. nr 206.

Fot. nr 207. Z ruiną starej wozowni na pierwszym planie. Czy tylko ona przetrwa?

Fot. nr 208. Widok na dwór i wozownię od strony parku i ulicy Malborskiej. (19.11.2017)

Fot. nr 209. Ruina budynku gospodarczego od strony ulicy Albańskiej.

XVII. Prokocim

Fot. nr 210. Szpaler topolowy w sąsiedztwie Drwinki i kortów tenisowych KT Kozłówek. To były ostatnie jego chwile, bo trwa tu już budowa basenu.

Fot. nr 211 (211-213). Zakładanie metalowego hełmu na dobudowanej niedawno wieży kościoła p.w. Matki Boskiej Dobrej Rady przy ulicy Prostej 35. (16.10.2017)

Fot. nr 212. (17.10.2017)

Fot. nr 213. (17.10.2017)

Fot. nr 214 (214-215). Widoki na nową szatę architektoniczną kościoła w ujęciach od strony ulicy Wielickiej. (18.11.2017)

Fot. nr 215.

Fot. nr 216. Łabędzi śpiew podmiejskiego domku z ulicy Wielickiej 249.

Fot. nr 217 (217-219). Schowany za współczesnym budynkiem etnograficzny „antyk” z ulicy Wielickiej 251. Tu widok z ulicy Wielickiej.

Fot. nr 218 (218-219). Tylna część chałupy w ujęciach z ulicy Polonijnej. (04.11.2017)

Fot. nr 219. (04.11.2017)

Fot. nr 220 (220-221). Fragment ulicy Wielickiej pomiędzy ulicą Prosta, a pętlą tramwajową w starym Prokocimiu, wokół której powstało ogromne blokowisko mieszkalne (formalnie przy ulicy Górników 50-66).

Fot. nr 221. Fragment ulicy Żniwnej, dawnej alei dojazdowej do majątku Jerzmanowskich, na którą wręcz wylewa się kolejne nowe blokowisko, tym razem z ulicy Górników 68-70. „Przy okazji” budowy oczywiście doszło do ubytków w szpalerze alei.

Fot. nr 222. Schron amunicyjny przy nieistniejącym dziś fragmencie ulicy Obronnej, usytuowany w sąsiedztwie potoku Drwinki.

Fot. nr 223. Krzyż na przedpolu hipermarketu TESCO, upamiętniający Ludwikę z Wielopolskich Wodzicką, żonę prokocimskiego dziedzica.

Fot. nr 224 (224-226). Fragmenty fortu nr 50 Prokocim. Tu w tle fosa i koszary szyjowe.
(18.11.2017)

Fot. nr 225. Wjazd do fortu od strony ulicy Medycznej. (18.11.2017)

Fot. nr 226. Detale zrujnowanych koszar szyjowych. (18.11.2017)

Fot. nr 227 (227-228). Fasada pałacu Wodzickich-Jerzmanowskich w ujęciach od strony Parku Jerzmanowskich. (16.10.2017)

Fot. nr 228. Wieża mieszkalna pałacu. (16.10.2017)

Fot. nr 229 (229-230). Ruina chałupy przy nieistniejącej dziś ulicy Jesiennej 5.
W tle blok przy ulicy Nad Potokiem. (16.10.2017)

Fot. nr 230. (16.10.2017)

Fot. nr 231. Ruina chałupy przy ulicy Ściegiennego 12. Świat przedwojennego Prokocimia, który został włączony w obręb Krakowa w roku 1941, szybko odchodzi.
(16.10.2017)

XVIII. Piaski Wielkie

Fot. nr 232 (232-233). Nowe blokowisko przy ulicy Bochenka 25, zlokalizowane u wylotu ulicy Szpakowej.

Fot. nr 233. Niestety Park Rieczny Drwinka powstał zbyt późno i wiele budynków, jak te w sąsiedztwie ulicy Szpakowej, zdążyło się wcisnąć niemal do samej rzeczki. Ale lepiej późno niż wcale.

Fot. nr 234. Splantowany teren dawnych pól uprawnych i ugorów na odcinku od ulicy Obronnej po ulicę Słona Woda, która przecina rżączkie ugory. (07.11.2017)

Fot. nr 235. Ujęcie na współczesną zabudowę ulicy Obronnej od strony rżączkich ugorów i ulicy Słona Woda.

Fot. nr 236 (236-237). Ponad ulicą Obronną w stronę zabudowań przy ulicy Przewiewnej i kościoła parafialnego przy ulicy Cechowej 144a (w tle). (22.10.2017)

Fot. nr 237.

Fot. nr 238. Nowa zabudowa na styku ulic: Obronnej i Kostaneckiego. (18.11.2017)

Fot. nr 239 (239-240). Nowa zabudowa willowa ulicy Obronnej w jej początkowym fragmencie w ujęciach od strony ulicy Mokrej. (18.11.2017)

Fot. nr 240. (18.11.2017)

Fot. nr 241. Pozostałości dawnej, rolniczej zabudowy Piasków wzdłuż peryferyjnej ulicy Przewiewnej. (18.11.2017)

Fot. nr 242 (242-244). Rozrasta się zabudowa mieszkalna skrajnej części Piasków na obszarze wokół ulic: Mokrej, Czajnej, Przewiewnej i Obronnej. A jeszcze ćwierć wieku temu szumiały tu łąny.

Fot. nr 243. (07.11.2017)

Fot. nr 244. (18.11.2017)

Fot. nr 255 (255-257). Stara zagroda przy ulicy Przewiewnej 11, a w niej wielka stodoła, która chyli się ku upadkowi.

Fot. nr 256. (07.11.2017)

Fot. nr 257.

Fot. nr 258. Splantowany teren pod zabudową pomiędzy ulicami Czajną (z prawej) i Przewiewną (w tle). (18.11.2017)

Fot. nr 259. Ponad ulicą Czajną w stronę ciągle rozbudowującego się osiedla Piasku Nowe w rejonie ulicy Bochenka. Za kilka lat i tu będą stały wille.

Fot. nr 260 (260-265). Trwa zabudowa fragmentu dawnych pól uprawnych na odcinku pomiędzy ulicami: Czajną i Mokrą (w tle).

Fot. nr 261. Widok z ulicy Obronnej na szybko powstające osiedle willowe od strony ulicy Mokrej. (07.11.2017)

Fot. nr 262 (262-264). Widoki z ulicy Obronnej w stronę dawnych „akademików” AM, zlokalizowanych na prokocimskim wzgórzu Baranówka przy ulicy Badurskiego.

Fot. nr 263. (07.11.2017)

Fot. nr 264.

Fot. nr 265 (18.11.2017)

XIX. Rżąka

Fot. nr 266 (266-267). Widoki na plac budowy kompleksu szpitalnego UJ w ujęciach z łuku ulicy Kostaneckiego

Fot. nr 267.

Fot. nr 268. Ponad rżackim stawem w stronę kompleksu szpitalnego UJ (w tle).

Fot. nr 269 (269-272). Widoki od strony ulicy Snozy na nowopowstający wzdłuż ulicy Jakubowskiego kompleks szpitalny AM.

Fot. nr 270. (22.10.2017)

Fot. nr 271. (04.12.2017)

Fot. nr 272.

Fot. nr 273 (273-276). Budynki szpitalne w ujęciach od strony ulicy Słona Woda.

Fot. nr 274. (22.10.2017)

Fot. nr 275.

Fot. nr 276. (04.12.2017)

Fot. nr 277 (277-279). Nowopowstające osiedle willowe na przedpolu ulic: Kosocickiej i Rząckiej, czyli na styku Rząki i Piasków Wielkich.

Fot. nr 278.

Fot. nr 279. (04.12.2017)

Fot. nr 280. Z ulicą Obronną w tle.

Fot. nr 281 (281-283). Samotny do niedawna dom przy ulicy Obronnej 23a. Dziś szybko otaczają go chaszcze, a już niedługo zniknie pośród nowej zabudowy willowej.
(26.10.2017)

Fot. nr 282. (04.12.2017)

Fot. nr 283.

Fot. nr 284. Podmiejska zabudowy Rżaki we fragmencie ulicy Kosocickiej o numerach: 44 i 46. To świat z innej epoki.

Fot. nr 285 (285-286). Zapewne przedwojenny dom pod nr 46 u ujęciach od strony ulicy i strumyka Malinówka.

Fot. nr 286.

Fot. nr 287. Tradycyjny świat dawnej Rżąki. Może to ostatnie jego widoki?

Fot. nr 288 (289-292). Pewnie około 150-letni antyk z ulicy Kosocickiej 44. Dziś malowana pilśń zakrywa jego do niedawna białoną fasadę. (fot. nr: 212-213)

Fot. nr 290.

Fot. nr 291 (291-292). Fragment chałupy od strony podwórka. Z prawej strony oryginalny fragment drewnianej faktury ściany domu.

Fot. nr 292. I pomyśleć, że ten fragment domu jest jeszcze bielony!!!

XX. Krzyszkowice

Fot. nr 293 (293-294). Ze zgrozą spoglądam na zabudowę wzgórza Kaim, dokąd 6 grudnia 1914 roku dotarły wojska rosyjskie. Ale dla krakowskich deweloperów nie ma świętości, choć obok na wzgórzu stoi pomnik upamiętniający ten epizod.
Tu widok z Chabrowego wzgórza. (24.02.2018)

Fot. nr 294. Czy to osiedle, usytuowane na dawnym osuwisku nad doliną Serafy, wpelźnie pod sam obelisk? Ujęcie z ulicy Różanej.(24.02.2018)

Fot. nr 294a. Rozrasta się zabudowa szczytowej partii Chabrowego Wzgórza w rejonie ulicy Leśnej. (23.02.2018)

Fot. nr 295 (295-296). Nowe domy szeregowe coraz śmielej zajmują do niedawna rolniczy teren wokół ulicy Chabrowej. A jeszcze w roku 2007 była tu pusta przestrzeń. (23.02.2018)

Fot. nr 296. (23.02.2018)

Fot. nr 297 (297-299). Zabudowa wzgórza szybko posuwa się w stronę ulicy Modrzewiowej. W tle kosocickie wzniesienie. (23.02.2018)

Fot. nr 298. (24.02.2018)

Fot. nr 299. (23.02.2018)

Fot. nr 300 (300-300a). Widoki z Chabrowego Wzgórza w stronę nowopowstającego kompleksu szpitalnego UJ (z prawej), który powstaje wzdłuż ulicy Jakubowskiego na pograniczu Prokocimia i Rzęki. (24.02.2018)

Fot. nr 300a. Zapełnia nam się południowe przedpole Krakowa. A potem lamentuje się nad jakością powietrza. (24.02.2018)

Fot. nr 301 (310-301a). Współczesna zabudowa Krzyszkowic wkroczyła nie tylko na Chabrowe Wzgórze (z lewej w tle), ale zajęła również ostry stok przy potoku Malinówka wzdłuż ulicy Modrzewiowej. Co tu będzie się działo przy kataklizmach deszczowych?
Ujęcia z Kosocic. (25.03.2018)

Fot. nr 301a. Zabudowa zbocza rzeczki Malinówki. A jeszcze kilka lat temu diabeł mówił tu dobranoc.

XXI. Olsza

Fot. nr 302. Autentyczny już „szkieletor” ponad przedwojenną willą z ulicy Beliny-Prażmowskiego (dawnej Marchlewskiego) 16a. (21.12.2017)

Fot. nr 303. Podmiejska willa z końca XIX wieku z ulicy Rakowickiej 33. (21.12.2017)

XXII. Grzegórzki

Fot. nr 304 (304-305). Ostatni, daleki od oryginału, fragment niskiej zabudowy ulicy Grzegorzeczkiej w jej końcowym fragmencie.

Fot. nr 305.

XXIII. Dąbie

Fot. nr 306 (306-309). Relikt dawnej zabudowy Dąbia, zapewne pochodzący z przełomu XIX i XX wieku, z ulicy Na Szaniec 1.

Fot. nr 307.

Fot. nr 308. Oryginalne drzwi, które pozwalają datować początki tej dawnej chałupy, bowiem pozostałe fragmenty fasady nie są już oryginalne, zwłaszcza okna.

Fot. nr 309. Jakoś nieswojo starej chałupie w nowym otoczeniu.

Fot. nr 310 (310-313). Opuszczona willa, z resztkami otaczającego ją ogrodu, z ulicy Na Szaniec 2. Powstała w roku 1908 wg projektu Franciszka Mączyńskiego. Jaki czeka los ten ciekawy architektonicznie budynek, wszak nie widnieje on w rejestrze zabytków?

Fot. nr 311.

Fot. nr 312.

Fot. nr 313.

Fot. nr 314 (314-320). Zabytkowa kapliczka słupowa z figurą Chrystusa z ulicy Widok.
Pochodzi z roku 1780, a w to miejsce została przeniesiona w roku 1856.

Fot. nr 315. Lico kapliczki.

Fot. nr 316. Figura Chrystusa na cokole kapliczki.

Fot. nr 318. Cokół kapliczki.

Fot. nr 319 (319-320). Inskrypcje na cokole. Tu z datą powstania.

Fot. nr 320. Inskrypcja z datą przeniesienia kapliczki i nazwiskiem inicjatora tego przedsięwzięcia.

XXIV. Podłęże

Fot. nr. 321 (321-324). Zabytkowa kapliczka z roku 1723, zlokalizowana wewnątrz wału wiślanego w sąsiedztwie ulicy Pod Wierzbami. Kapliczka jest podwójna i przedstawia Chrystusa Nazareńskiego i św. Jana Nepomucena odwróconych do siebie plecami.

Fot. nr 322. Chrystus Nazareński w licu kapliczki. (31.03.2018)

Fot. nr 323. Postać św. Jana Nepomucena. (31.03.2018)

Fot. nr 324. Daty: powstania i odnowienia kapliczki. (31.03.2018)

Wg tradycji figura przyplłynęła w to miejsca wraz z wezbranymi wodami rzeki. Postacie Chrystusa Nazareńskiego i św. Jana Nepomucena (z tyłu) są złączone plecami, bo zostały wykonane z pnia drzewa. Chrystus spogląda na wał, a św. Jan Nepomucen na nurt wiślany. W przeszłości kapliczka miała chronić wieś przed złymi mocami i powodzią.

Załącznik

**Moje opracowania dostępne w zasobach
Małopolskiej Biblioteki Cyfrowej www.mbc.malopolska.pl
i Europeany www.europeana.eu
oraz publikacje prasowe i audycje radiowe z moim
udziałem**

LESZEK GRABOWSKI

e-mail: leszek.grabowski@interia.pl

Facebook: <http://pl-pl.facebook.com/people/Leszek-Grabowski/100000321665908>

Na wzniesieniu nad dawnym kamieniołomem Libana.
W tle Kopiec Krakusa i Mój Kraków.

A. Opracowania dotyczące Krakowa

A.1. Wspomnienia

1. Obraz Krakowa lat 60-tych we wspomnieniach z dzieciństwa.
Edycja XVIII.
www.mbc.malopolska.pl/publication/9505
2. Moja przygoda z Technikum Energetycznym w Krakowie w latach 1968-73. Edycja VII skorygowana.
www.mbc.malopolska.pl/publication/11376

A.2. Fotografie archiwalne

1. Kraków i jego okolice w fotografii z lat 1987-1992
www.mbc.malopolska.pl/publication/14924
2. Kraków i Małopolska w fotografii z końca XX-go wieku.
www.mbc.malopolska.pl/publication/15759

A.3. Albumy o Krakowie

I. Współczesny Kraków w klimacie z fotografii Ignacego Kriegera.

1. Część I. Zabytkowe Śródmieście.
www.mbc.malopolska.pl/publication/67812
2. Część II. Kazimierz, Stradom i Podgórze.
www.mbc.malopolska.pl/publication/67991
3. Część III. Obrzeża Starego Miasta i dawne przedmieścia.
Kleparz, Biały Prądnik, Krowodrza, Piasek, Nowy Świat, Zwierzyniec i Półwie, Dębiki, Wesoła, Grzegórzki, Wola Duchacka, Prokocim.
www.mbc.malopolska.pl/publication/68137
4. Część IV. Uzupełnienia. Śródmieście, Piasek, Wesoła, Stradom, Kazimierz i Podgórze. Edycja II.
www.mbc.malopolska.pl/publication/70812
5. Część V. Uzupełnienia– krakowski kalejdoskop. Śródmieście, Kleparz, Wesoła, Piasek, Nowy Świat, Półwie i Zwierzyniec, Stradom, Kazimierz, Podgórze.
www.mbc.malopolska.pl/publication/73718

A.4. Kraków i jego okolice na rodzinnych slajdach z lat 1983-1992.

1. Część I. Lata 1983-1988
www.mbc.malopolska.pl/publication/97893
2. Część II. Kraków - lata 1989-1992.
www.mbc.malopolska.pl/publication/97894
3. Część III. Okolice Krakowa - lata 1989-1992.
www.mbc.malopolska.pl/publication/97895

II. Podglądanie starego Krakowa.

1. Część I. Zabytkowe Śródmieście. Wokół Rynku Głównego.
Kwiecień 2009 – lipiec 2011
www.mbc.malopolska.pl/publication/85312
2. Część II. Zabytkowe Śródmieście. Dawny Okół i jego przedpole.
Kwiecień 2009 – lipiec 2011
www.mbc.malopolska.pl/publication/85468
3. Część III. Wawel i jego okolice, Stradom i Kazimierz.
Kwiecień 2009 – sierpień 2011.
www.mbc.malopolska.pl/publication/85469
4. Część IV. Podgórze. Przekrój przez rok 2009.
www.mbc.malopolska.pl/publication/85470
5. Część V. Podgórze. Sierpień 2010 – czerwiec 2013. Kamieniołom Libana w marcu 2003.
www.mbc.malopolska.pl/publication/87313
6. Część VI. Dawna IV dzielnica Piasek.
www.mbc.malopolska.pl/publication/99083
7. Część VII. Dawna IV dzielnica Piasek (c.d.)
www.mbc.malopolska.pl/publication/99084
8. Część VIII. Dawna VI dzielnica Wesoła.
www.mbc.malopolska.pl/publication/101513
9. Część IX. Dawna III dzielnica Nowy Świat.
www.mbc.malopolska.pl/publication/101514
10. Część X. Kleparz – dawna V. dzielnica
www.mbc.malopolska.pl/publication/102152

III. Dawne przedmieścia Krakowa - ulatująca przeszłość.

1. Część I. Bieżanów, Prokocim, Wola Duchacka. Edycja II.
www.mbc.malopolska.pl/publication/17690
2. Część II. Piaski Wielkie, Kurdwanów, Jugowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/17691
3. Część III. Zakrzówek, Dębники, Ludwinów.
www.mbc.malopolska.pl/publication/17692
4. Część IV. Zwierzyniec i Półwie, Przegorzały, Wola Justowska, Czarna Wieś i Kawiory.
www.mbc.malopolska.pl/publication/17693
5. Część V. Łęg, Mogiła, Krzesławice, Bieńczyce. Edycja II
www.mbc.malopolska.pl/publication/17694
6. Część VI. Uzupełnienia: Prokocim, Wola Duchacka, Rząka, Piaski Wielkie, Ludwinów, Zakrzówek, Dębники i Mogiła. Edycja II.
www.mbc.malopolska.pl/publication/18158
7. Część VII. Bronowice Małe i Wielkie, Krowodrza i Biały Prądnik.
Edycja II
www.mbc.malopolska.pl/publication/18408

8. Część VIII. Płaszów, Kosocice i Rajsko.
www.mbc.malopolska.pl/publication/21255
9. Część IX. Uzupełnienia (cd): Bieńczyce, Mogiła, Łęg, Prokocim, Wola Duchacka i Piaski Wielkie.
www.mbc.malopolska.pl/publication/21256
10. Część X. Kobierzyn i Skotniki, Tyniec i Pychowice
www.mbc.malopolska.pl/publication/19616
11. Część XI. Spacer po południowych i zachodnich obrzeżach Krakowa. Mogiła, Bieżanów, Prokocim i Piaski Wielkie, Wola Duchacka i Kurdwanów, Swoszowice i Jugowice, Łagiewniki, Zakrzówek, Czarna Wieś i Bronowice Małe, Nowa Wieś i Krowodrza.
www.mbc.malopolska.pl/publication/21229
12. Część XII. Biały Prądnik (c.d.), Czerwony Prądnik, Czyżyny, Rakowice, Mistrzejowice, Zesławice, Grębałów, Bieńczyce (c.d.), Krzesławice (c.d.) i Piaski Wielkie (c.d.).
www.mbc.malopolska.pl/publication/21261
13. Część XIII. Uzupełnienia: Bieżanów, Rajsko, Swoszowice, Łagiewniki i Pychowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/21479
14. Część XIV. Uzupełnienia: Mogiła, Krzesławice, Rakowice (Wieczysta) i Prokocim
www.mbc.malopolska.pl/publication/22312
15. Część XV. Czarna Wieś i Kawitory, Wola Justowska i Las Wolski, Półwie Zwierzynieckie, Zwierzyniec oraz Dębniaki i Zakrzówek w zimowej szacie.
www.mbc.malopolska.pl/publication/29478
16. Część XVI. Mogiła (cd), Bronowice Małe (cd), Łobzów, Zakrzówek (c.d.) i Skotniki.
www.mbc.malopolska.pl/publication/45001
17. Część XVII. Górka Narodowa, Witkowice i Biały Prądnik. Mini dodatek- przykłady dawnego budownictwa wiejskiego z terenu Ziemi Krakowskiej i Polski Południowej.
www.mbc.malopolska.pl/publication/45002
18. Część XVIII. Zwierzyniec (Salwator), Wola Duchacka, Pychowice, Bodzów i Kostrze, Rząka. Krakowskie i podkrakowskie krajobrazy.
www.mbc.malopolska.pl/publication/45003
19. Część XIX. Umykające krakowskie i podkrakowskie krajobrazy: Bonarka, Płaszów i Podgórze, Prokocim Stary i Nowy, Rząka, Krzyszkowice, Kosocice i Piaski Wielkie.
www.mbc.malopolska.pl/publication/40795
20. Dawne przedmieścia Krakowa – ulatująca przeszłość (część XX). Stara Mogiła, Mydlniki, Chełm i Wola Justowska.
www.mbc.malopolska.pl/publication/40794
21. Część XXI. Umykające krakowskie i podkrakowskie krajobrazy (c.d.). Łęg, Dębniaki, Zakrzówek.
www.mbc.malopolska.pl/publication/56790

22. Część XXII. Umykające krakowskie i podkrakowskie krajobrazy (c.d.). Wola Duchacka, Piaski Wielkie, Rząka i Łagiewniki.
www.mbc.malopolska.pl/publication/56791
23. Część XXIII. Umykające krakowskie i podkrakowskie krajobrazy (c.d.). Zwierzyniec (Salwator i Sikornik) i Las Wolski.
www.mbc.malopolska.pl/publication/56792
24. Część XXIV. Umykające krakowskie i podkrakowskie krajobrazy (c.d.). Rybitwy, Płaszów, Rząka, Piaski Wielkie, Wola Duchacka i Zakrzówek.
www.mbc.malopolska.pl/publication/56962
25. Część XXV. Wola Duchacka, Płaszów, Łagiewniki i Małe Bronowice (c.d.)
www.mbc.malopolska.pl/publication/57115
26. Część XXVI. Wola Duchacka, Prokocim, Zwierzyniec, Czarna Wieś i Wola Justowska. Umykające krakowskie i podkrakowskie krajobrazy (c.d.).
www.mbc.malopolska.pl/publication/58236
27. Część XXVII. Grzegórzki, Dąbie, Płaszów, Jugowice i Swoszowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/58645
28. Część XXVIII. Jesienny rekonesans po południowych przedmieściach Krakowa – Płaszów, Wola Duchacka, Prokocim, Rząka i Piaski Wielkie.
www.mbc.malopolska.pl/publication/59327
29. Część XXIX. Jesienny rekonesans po ginącym świecie: Ludwinowa, Zakrzówka i Dębnik.
www.mbc.malopolska.pl/publication/59513
30. Część XXX. Zimowa sceneria dawnych przedmieść Krakowa: Krowodrza, Nowa i Czarna Wieś, Zwierzyniec, Bielany, Dębniki i Piaski Wielkie.
www.mbc.malopolska.pl/publication/60647
31. Część XXXI. Łobzów, Krowodrza, Zakrzówek, Pychowice, Łagiewniki i Rząka.
www.mbc.malopolska.pl/publication/60781
32. Część XXXII. Zwierzyniec, Czarna i Nowa Wieś oraz Łobzów.
www.mbc.malopolska.pl/publication/61316
33. Część XXXIII. Sikornik, Las Wolski, Bielany i Przegorzały.
www.mbc.malopolska.pl/publication/61317
34. Część XXXIV. Stary Prokocim, Piaski Wielkie (Świątniki, Podedworze i Podlesie), Wola Duchacka, Rząka, obrzeże Płaszowa i Podgórze
www.mbc.malopolska.pl/publication/61318
35. Część XXXV. Wola Duchacka, Kosocice i Barycz, Płaszów, Rybitwy, Bieńczyce i Olsza.
www.mbc.malopolska.pl/publication/61336
36. Część XXXVI. Wiosenny rekonesans po południowych obrzeżach miasta. Płaszów (Bagry), Stary Prokocim, Wola Duchacka, Piaski Wielkie, Kurdwanów, Kosocice, Łagiewniki, Zakrzówek, Dębniki, Półwsie i Zwierzyniec.
www.mbc.malopolska.pl/publication/64127
37. Część XXXVII. Wola Justowska i Las Wolski, Półwsie i Zwierzyniec, Łagiewniki, Jugowice, Rajska i Kosocice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/66308

38. Część XXXVIII. Wola Duchacka, Piaski Wielkie i Prokocim.
www.mbc.malopolska.pl/publication/66767
39. Część XXXIX. Borek Fałęcki, Bonarka, Dębniki, Zakrzówek, Półwie i Zwierzyniec, były Obóz Koncentracyjny Płaszów.
www.mbc.malopolska.pl/publication/66868
40. Część XL. Czyżyny, Rybitwy i Ludwinów.
www.mbc.malopolska.pl/publication/68644
41. Część XLI. Warszawskie, Krowodrza, Nowa Wieś, Czarna Wieś, Półwie i Zwierzyniec, Kurdwanów i Borek Fałęcki.
www.mbc.malopolska.pl/publication/70183
42. Część XLII. W zimowej scenerii Pleszowa i Mogiły.
www.mbc.malopolska.pl/publication/70187
43. Część XLIII. W jesiennej i zimowej scenerii: Woli Duchackiej, Piasków Wielkich i Rząki.
www.mbc.malopolska.pl/publication/71271
44. Część XLIV. W jesiennym i zimowym klimacie Prokocimia.
www.mbc.malopolska.pl/publication/71272
45. Część XLV. Płaszów, Olsza i Rakowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/71485
46. Część XLVI. Raz jeszcze Zwierzyniec.
www.mbc.malopolska.pl/publication/72226
47. Część XLVII. Wzdłuż tradycyjnego Zakrzówka i wokół Skał Twardowskiego.
www.mbc.malopolska.pl/publication/72227
48. Część XLVIII. Krowodrza, Półwie Zwierzynieckie, Zwierzyniec i Sikornik, Wola Justowska i Las Wolski, Dębniki, Zakrzówek, Łagiewniki.
www.mbc.malopolska.pl/publication/74740
49. Część XLIX. Podgórze – okolice Bonarki i kamieniołom Libana, teren KL Płaszów na skraju Woli Duchackiej, Wola Duchacka, Prokocim, Piaski Wielkie, Jugowice, Kurdwanów, Kosocice, Rajsko i Barycz.
www.mbc.malopolska.pl/publication/74741
50. Część L. Borek Fałęcki, Kobierzyn, Skotniki i Pychowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/75164
51. Część LI. Stary Płaszów i Bagry, Prokocim, Bieżanów, Piaski Wielkie.
www.mbc.malopolska.pl/publication/75857
52. Część LII. Zakrzówek i Skały Twardowskiego, Wola Duchacka, teren dawnego KL Płaszów i jego obrzeże, Podgórze – Kopiec Krakusa, Mały Płaszów i Rybitwy, Bieżanów.
www.mbc.malopolska.pl/publication/75587
53. Część LIII. Krakowski kalejdoskop: Zakrzówek, Borek Fałęcki, Łagiewniki, Kurdwanów, Wola Duchacka, Prokocim, Piaski Wielkie, Kosocice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/77977
54. Część LIV. Krowodrza, Łobzów, Nowa Wieś, Czarna Wieś i Zwierzyniec
www.mbc.malopolska.pl/publication/79758

55. Część LV. Zakrzówek, Ludwinów, Wola Duchacka, Piaski Wielkie i Prokocim
www.mbc.malopolska.pl/publication/79759
56. Część LVI. Krowodrza, Czarna Wieś, Zwierzyniec, Półwie Zwierzynieckie, Wola Duchacka, Prokocim, Piaski Wielkie, Rajsko
www.mbc.malopolska.pl/publication/87312
57. Część LVII. Krzesławice, Dębники, Zakrzówek, Ludwinów
www.mbc.malopolska.pl/publication/88010
58. Część LVIII. Łagiewniki, Płaszów, (Przedmieście) Warszawskie.
www.mbc.malopolska.pl/publication/88763
59. Część LIX. Wola Duchacka, Prokocim, Piaski Wielkie, Rząka, Rajsko
www.mbc.malopolska.pl/publication/88764
60. Część LX. Wola Justowska, Zwierzyniec, Półwie Zwierzynieckie (Błonia), Czarna Wieś, Nowy Świat (Kossakówka), Dębники, Zakrzówek, Bodzów.
www.mbc.malopolska.pl/publication/89855
61. Część LXI. Wola Duchacka, Prokocim, Piaski Wielkie.
www.mbc.malopolska.pl/publication/89856
62. Część LXII. Mogiła, Rakowice, Grzegórzki.
www.mbc.malopolska.pl/publication/90406
63. Część LXIII. Przegorzały, Podgórze, Kosocice, Rajsko i Łagiewniki.
www.mbc.malopolska.pl/publication/90405
64. Część LXIV. Wola Duchacka, Prokocim, Piaski Wielkie, Łagiewniki, Krzyszkowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/92610
65. Część LXV. Łobzów, Bronowice Wielkie, Czarna Wieś, Półwie Zwierzynieckie, Zwierzyniec, Nowy Świat, Dębники, Zakrzówek, Kobierzyn.
www.mbc.malopolska.pl/publication/92611
66. Część LXVI. Krakowski kalejdoskop: Olsza, Krowodrza, Nowa Wieś, Czarna Wieś, Zwierzyniec, Dębники, Zakrzówek, Kobierzyn i Borek Fałęcki, Kostrze, Tyniec, Prokocim.
www.mbc.malopolska.pl/publication/94618
67. Część LXVII. Zachodnie i południowe rubieże Krakowa. Piasek, Zwierzyniec, Wola Justowska, Przegorzały, Bielany i ich obrzeże, Dębники, Zakrzówek, Ludwinów, Płaszów, Prokocim, Piaski Wielkie, Kurdwanów, Borek Fałęcki i Łagiewniki.
www.mbc.malopolska.pl/publication/95591
68. Część LXVIII. Warszawskie (Przedmieście), Olsza, Piasek, Czarna Wieś, Wola Justowska, Zwierzyniec, Przegorzały, Dębники, Zakrzówek, Ludwinów, Podgórze, Wola Duchacka, Płaszów, Prokocim, Piaski Wielkie, Rząka i Łagiewniki.
www.mbc.malopolska.pl/publication/96206
69. Część LXIX. Dębники, Zakrzówek, Wola Duchacka, Płaszów, Prokocim, Rząka, Piaski Wielkie, Kosocice, Rajsko, Bieńczyce.
www.mbc.malopolska.pl/publication/97749

70. Część LXX. Piasek, Czarna Wieś i Półwie Zwierzynieckie.
www.mbc.malopolska.pl/publication/97750
71. Część LXXI. Zwierzyniec, Wola Justowska, Przegorzały i Bielany.
Dodatkowo - wizyta u „Hansa”, rzeźbiarza, na Zwierzyńcu.
www.mbc.malopolska.pl/publication/97751
72. Część LXXII. Piasek, Zwierzyniec, Wola Justowska, Olszanica, Zakrzówek, Pychowice, Podgórze, Wola Duchacka, Płaszów, Prokocim, Piaski Wielkie, Rząka, Łagiewniki, Borek Fałęcki, Rakowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/99107
73. Część LXXIII. Nowy Świat, Czarna Wieś, Półwie Zwierzynieckie, Zwierzyniec, Bielany, Dębniaki, Zakrzówek, Ludwinów, Podgórze, Płaszów Wola Duchacka, Prokocim, Piaski Wielkie, Rząka, Krzyszkowice, Grzegórzki, Olsza, Bieńczyce, Batowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/99108

IV. Krakowskie panoramy i widoki

1. Część I. Wiosna 2011
www.mbc.malopolska.pl/publication/64522
2. Część II. Lato 2011
www.mbc.malopolska.pl/publication/67475
3. Część III. Jesień 2011.
www.mbc.malopolska.pl/publication/68255
4. Część IV. Zima 2011/2012
www.mbc.malopolska.pl/publication/71731
5. Część V. Wiosna 2012
www.mbc.malopolska.pl/publication/74742
6. Część VI. Lato 2012.
www.mbc.malopolska.pl/publication/76541
7. Część VII. Jesień 2012.
www.mbc.malopolska.pl/publication/78459
8. Część VIII. Ostatnia zima rząckiego uroczyska, czyli przykład symbiozy człowieka i przyrody po krakowsku.
www.mbc.malopolska.pl/publication/78947
9. Część IX. Zima 2012/13. Krowodrza, Łobzów, Nowa Wieś, Czarna Wieś, Zwierzyniec, Zakrzówek, Ludwinów, Podgórze (Kopiec Krakusa), Wola Duchacka, Piaski Wielkie, Rąsko, Prokocim i Płaszów (Bagry).
www.mbc.malopolska.pl/publication/80638
10. Część X. Przedwiośnie 2013. Edycja II. Krowodrza, Nowa i Czarna Wieś, Zwierzyniec, Podgórze, Wola Duchacka, Borek Fałęcki, Płaszów, Piaski Wielkie, Rząka, Krzyszkowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/82506

11. Część XI. Wiosna 2013. Rondo Mogilskie, wokół Wisły, Zwierzyniec, Półwie Zwierzynieckie, Zakrzówek – Skały Twardowskiego, Podgórze– Kopiec Krakusa, Las Bonarka, Płaszów – Bagry, Wola Duchacka, Prokocim, Piaski Wielkie, rżackie ugory, Rajsco, Krzyszkowice
www.mbc.malopolska.pl/publication/85310
12. Część XII. Lato 2013. Kopiec Piłsudskiego, Las Wolski, podnóże Kopca Kościuszki, Skały Twardowskiego, dębnicki brzeg Wisły, Krzesławice, Płaszów – Bagry, Wola Duchacka (teren dawnego KL Płaszów i Park Duchacki), Piaski Wielkie, rżackie ugory, Kosocice, Krzyszkowice
www.mbc.malopolska.pl/publication/87314
13. Część XIII. Jesień 2013. Rondo Mogilskie, Las Wolski i Wola Justowska, Czarna Wieś, Zwierzyniec (Sikornik i Kopiec Kościuszki), Półwie Zwierzynieckie (Błonia), Nowy Świat (Kossakówka), Dębники, Zakrzówek (okolice Ronda Grunwaldzkiego; Krakowski Fiord), Pychowice, Kostrze i Bodzów, Podgórze (Wzgórze Lasoty; Kopiec Krakusa).
www.mbc.malopolska.pl/publication/89214
14. Część XIV. Jesień 2013 c.d. Wola Duchacka (teren dawnego KL Płaszów; Park Duchacki i jego okolice), Prokocim, Płaszów – Bagry, Piaski Wielkie, Rżaka, Rajsco, Kosocice, Krzyszkowice – Chabrowe Wzgórze. Dodatek– Migawki z Cmentarza Rakowickiego (2009-2013)
www.mbc.malopolska.pl/publication/89215
15. Część XV. Zima i przedwiośnie 2013-2014. Planty, Wola Justowska i Las Wolski, Przegorzały, Zwierzyniec (Sikornik i Kopiec Kościuszki), Dębники, Zakrzówek, Pychowice, Krowodrza, Grzegórzki, Rakowice – Czyżyny i Mogiła.
www.mbc.malopolska.pl/publication/90758
16. Część XVI. Zima i przedwiośnie 2013-2014 c.d. Podgórze (Zabłocie i Kopiec Krakusa), Płaszów (Bagry), Wola Duchacka (KL Płaszów i Park Duchacki), Prokocim, Piaski Wielkie, Rżaka, Krzyszkowice. Dodatek – Migawki z Cmentarza Rakowickiego (c.d.).
www.mbc.malopolska.pl/publication/90759
17. Część XVII. Wiosna 2014. Wawel, Kossakówka, Czarna Wieś, Zwierzyniec (Sikornik), Wola Justowska – Las Wolski Półwie Zwierzynieckie (Błonia), Dębники, Zakrzówek, Czyżyny-Rakowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/92612
18. Część XVIII. Wiosna 2014 c.d. Płaszów – Bagry, Wola Duchacka, Prokocim, Piaski Wielkie, Łagiewniki, Borek Fałęcki, Kosocice, Barycz, Krzyszkowice, Wieliczka.
www.mbc.malopolska.pl/publication/92613
19. Część XIX. Lato 2014. Śródmieście – Planty, Piasek, Czarna Wieś, Kazimierz, Zakrzówek, Pychowice, Kobierzyn.
www.mbc.malopolska.pl/publication/94204
20. Część XX. Lato 2014 c.d. Podgórze, Płaszów – Bagry, Wola Duchacka, Wieliczka. Migawki z Cmentarza Rakowickiego i jego okolic.
www.mbc.malopolska.pl/publication/94205

21. Część XXI. Lato 2014 c.d. Wisła i jej sąsiedztwo, Rudawa i jej okolice, Wola Justowska (Las Wolski), Pychowice i Kobierzyn, Kostrze i Bodzów, Tyniec, Piekary, Płaszów (Bagry), Rząka, Wieliczka.
www.mbc.malopolska.pl/publication/94326
22. Część XXII. Jesień 2014. Wzdłuż Wisły, Kossakówka, Śródmieście, Kazimierz, Piasek, Czarna Wieś (Park Jordana), Półwsie Zwierzynieckie (Błonia), Zwierzyniec (Sikornik), Wola Justowska, obrzeżem Lasu Wolskiego.
www.mbc.malopolska.pl/publication/96156
23. Część XXIII. Jesień 2014 c.d. Dębники, Zakrzówek, Ludwinów, Pychowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/96168
24. Część XXIV. Jesień 2014 c.d. Podgórze, Płaszów (Bagry), Wola Duchacka, Prokocim, Piaski Wielkie, Rząka, Borek Fałęcki i Łagiewniki, Wieliczka, Puszcza Niepołomska.
www.mbc.malopolska.pl/publication/96171
25. Część XXV. Przedzimie 2014. Wola Justowska, Zwierzyniec(Sikornik), Półwsie Zwierzynieckie(Błonia), Kazimierz, Podgórze, Wola Duchacka, Prokocim, Rząka, Piaski Wielkie, Kurdwanów.
www.mbc.malopolska.pl/publication/96186
26. Część XXVI. Zima 2014/2015. Śródmieście, Kazimierz, Piasek, Czarna Wieś (Park Jordana), Półwsie Zwierzynieckie (Błonia), Zwierzyniec (Sikornik), Dębники, Zakrzówek (Skały Twardowskiego), Podgórze (Kopiec Krakusa), Wola Duchacka (dawny KL Płaszów i Park Duchacki), Płaszów (Bagry) Prokocim, Rząka, Kosocice, Wieliczka.
www.mbc.malopolska.pl/publication/96191
27. Część XXVII. Przedwiośnie 2015. Śródmieście, Piasek, wzdłuż Rudawy, Zwierzyniec wzdłuż Wisły, Przegorzały, Bielany, Kryspinów, Aleksandrowice, Dębники, Zakrzówek, Podgórze, Płaszów (Bagry), Wola Duchacka, Rząka.
www.mbc.malopolska.pl/publication/96197
28. Część XXVIII. Wiosna 2015. Zabytkowe Śródmieście, Piasek, Półwsie Zwierzynieckie (Błonia), Wzdłuż Rudawy, Zwierzyniec (Sikornik), Wola Justowska i Las Wolski, Wzdłuż Wisły, Dębники, Zakrzówek, Ludwinów, Pychowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/96211
29. Część XXIX. Wiosna 2015(c.d.) Podgórze, Wola Duchacka, Płaszów (Bagry), Prokocim, Piaski Wielkie, Rząka, Łagiewniki, Borek Fałęcki, Kosocice, Krzyszkowice, Wieliczka.
www.mbc.malopolska.pl/publication/96215
30. Część XXX. Lato 2015 Śródmieście, Wesoła, Piasek, Półwsie Zwierzynieckie (Błonia), Zwierzyniec, Wola Justowska i Las Wolski, Dębники, Zakrzówek, Ludwinów, Pychowice, Podgórze, Wola Duchacka, Płaszów (Bagry), Prokocim, Rząka, Łagiewniki.
www.mbc.malopolska.pl/publication/97188

31. Część XXXI. Jesień 2015. Śródmieście i Wawel, Kleparz, Piasek, Półwie Zwierzynieckie (Błonia), Czarna Wieś, Zwierzyniec, Wola Justowska i Las Wolski, Bielany, Kryspinów i Olszanica.
www.mbc.malopolska.pl/publication/97189
32. Część XXXII. Jesień 2015 (c.d.). Zakrzówek, Pychowice i okolica, Wola Duchacka, Płaszów (Bagry), Prokocim, Rząka, Krzyszkowice, Wieliczka..
www.mbc.malopolska.pl/publication/97190
33. Część XXXIII. Przedzimie i zima 2015/2016. Zabytkowe Śródmieście, Kleparz, Piasek, Stradom i Kazimierz, Czarna Wieś, Półwie Zwierzynieckie, Zwierzyniec, Wola Justowska i Las Wolski, Przegorzały, Bielany, Kryspinów, Dębni, Zakrzówek, Pychowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/98196
34. Część XXXIV. Przedzimie i zima 2015/2016. c.d. Podgórze (kamieniołom Libana), Wola Duchacka (Park Duchacki i KL Płaszów), Bagry i stary Płaszów, Prokocim, Piaski Wielkie, Rząka, Kosocice, Rajsco, Krzyszkowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/98197
35. Część XXXV. Wiosna 2016. Zabytkowe Śródmieście, Wesola, Stradom, Wzdłuż Wisły od Ludwinowa do Dębni, Piasek, Półwie Zwierzynieckie (Błonia), Zwierzyniec, Bielany, Cmentarz Rakowicki, Czyżyny.
www.mbc.malopolska.pl/publication/98198
36. Część XXXVI. Wiosna 2016 (c.d.) Podgórze, Na styku Ludwinowa i Zakrzówka, Dębni, Pychowice, Łagiewniki, Wola Duchacka, Płaszowskie Bagry, Prokocim, Rząka, Kosocice, Barycz, Krzyszkowice, Wieliczka, Kłaj, Marszowice, Wola Zręczycka, Zagórzany.
www.mbc.malopolska.pl/publication/98199
37. Część XXXVII. Lato 2016. Piasek, Kazimierz, Zwierzyniec, Wola Duchacka, Płaszów, Prokocim, Rząka, Łagiewniki, Borek Fałęcki.
38. Część XXXVIII. Jesień 2016. Planty, Wesola, Piasek, Półwie Zwierzynieckie, Zwierzyniec, Wola Justowska, Bielany, Kryspinów, Olszanica, Cmentarz Rakowicki.
www.mbc.malopolska.pl/publication/99085
39. Część XXXIX. Jesień 2016 (c.d.). Dębni, Zakrzówek, Pychowice, Podgórze, Wola Duchacka, Płaszów (Bagry), Prokocim, Piaski Wielkie, Rząka, Rajsco.
www.mbc.malopolska.pl/publication/99086
40. Część XL. Zima 2016/2017. Śródmieście, Piasek, Wesola, Zwierzyniec, Wola Justowska, Kazimierz, Podgórze, Wola Duchacka, Płaszów, Prokocim, Piaski Wielkie, Rząka, Borek Fałęcki, Olsza, Czyżyny-Rakowice. Edycja II.
41. Część XLI. Wiosna 2017. Śródmieście, Wawel i jego otoczenie, Kazimierz, Piasek, Czarna Wieś, Półwie Zwierzynieckie, Zwierzyniec, Las Wolski (Sowiniec), Bielany, Grzegórzki, Cmentarz Rakowicki, Mistrzejowice, Batowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/101506

42. Część XLII. Wiosna 2017 c.d. Dębники, Zakrzówek, Ludwinów, Pychowice, Podgórze, Wola Duchacka, Płaszów (Bagry), Prokocim, Piaski Wielkie, Rząka, Krzyszkowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/101509
43. Część XLIII. Lato 2017 c.d. Dębники, Zakrzówek, Ludwinów, Pychowice, Podgórze, Wola Duchacka, Płaszów (Bagry), Prokocim, Piaski Wielkie, Rząka, Krzyszkowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/102151

V. Drzwi krakowskich kamienic czynszowych i domów podmiejskich

1. Część I. Piasek i Nowy Świat.
www.mbc.malopolska.pl/publication/69109
2. Część II. Śródmieście, Stradom, Kazimierz, Wesola, Dębники i Podgórze
www.mbc.malopolska.pl/publication/69110
3. Część III. Śródmieście (c.d.), Piasek (c.d.), podmiejski Kraków.
www.mbc.malopolska.pl/publication/69430
4. Część IV. Śródmieście (c.d.), Kleparz, Wesola (c.d.).
www.mbc.malopolska.pl/publication/71803
5. Część V. Śródmieście, Piasek, Kleparz i Wesola – uzupełnienia.
www.mbc.malopolska.pl/publication/72474
6. Część VI. Wesola, Stradom i Kazimierz (c.d.) oraz podmiejska Krowodrza.
www.mbc.malopolska.pl/publication/730887
7. Część VII. Piasek, Wesola, Kazimierz i Podgórze – uzupełnienia.
www.mbc.malopolska.pl/publication/73088
8. Część VIII. Piasek – uzupełnienia.
www.mbc.malopolska.pl/publication/73717

VI. Detale krakowskich czynszówek i domów. Wybrane drzwi i portale, klamki, okna i obramienia, witraże i figury naścienne.

1. Część I. Zabytkowe Śródmieście.
www.mbc.malopolska.pl/publication/88307
2. Część II. Kleparz, Stradom, Kazimierz, Wesola, Piasek i Nowy Świat.
www.mbc.malopolska.pl/publication/88308
3. Część III. Kalejdoskop krakowski i Kraków podmiejski.
www.mbc.malopolska.pl/publication/89316
4. Część IV. Śródmieście, Wesola, Kleparz, Piasek, Stradom, Podgórze, podmiejska Mogiła.
www.mbc.malopolska.pl/publication/90757
5. Część V. Śródmieście, Wesola, Piasek, Nowy Świat, Czarna Wieś, Podgórze. Podmiejski Kraków: Zakrzówek i Wola Duchacka.
www.mbc.malopolska.pl/publication/94203

6. Część VI. Uzupełnienia: Śródmieście, Kleparz, Piasek i Podgórze. Podmiejski Kraków: Krowodrza, Nowa Wieś, Wola Justowska, Zwierzyniec, Zakrzówek, Ludwinów i Tyniec.
www.mbc.malopolska.pl/publication/96154

VII. Krakowskie i podkrakowskie jeziora, stawy, rozlewiska i mokradła

1. Część I.
 Dawna plaża pod Wawelem, Planty, Bronowice Wielkie, Czarna Wieś, Błonia, Zwierzyniec, Mydlniki i Kryspinów, Zakrzówek, Ludwinów, pogranicze Pychowic i Bodzowa, pychowickie łąki, Przegorzały i Bielany, posolvay'owskie stawy w Borku Fałęckim, okolice Bonarki, kamieniołom Libana, teren KL Płaszów, Bagry, nabrzeże Wisły w Rybitwach i Płaszowie, Dąbie, łąki mogiłskie, Bieńczyce i Olsza.
www.mbc.malopolska.pl/publication/74564
2. Część II.
 Parki: w Nowym i Starym Prokocimiu, Wola Duchacka, Piaski Wielkie, Rząka, Krzyszkowice, Rajska, Kosocice, Barycz i Wieliczka.
www.mbc.malopolska.pl/publication/74567

VIII. Liczne albumy o Krakowie i jego okolicach opublikowane na mojej stronie serwisu społecznościowego Facebook:

<http://pl-pl.facebook.com/people/Leszek-Grabowski/100000321665908>

B. Opracowania dotyczące Ziemi Gdowskiej

B.1. Sagi i historie rodzinne

1. Saga rodu Grabowskich z Bilczyc i Liplasa koło Gdowa. Edycja XVI.
www.mbc.malopolska.pl/publication/8610
2. Saga rodu Chanków i Kędrynów z Podolan i okolic Gdowa. Edycja VI
uzup.
www.mbc.malopolska.pl/publication/10372
3. Szkic do historii badań nad drzewem genealogicznym rodu Chanków
z Podolan i okolic Gdowa.
www.mbc.malopolska.pl/publication/14677
4. Notka o rodach: Kaletów – „Wójcioków”, Augustynków – „Frysiów”
i Mrozowskich z Bilczyc koło Gdowa. Edycja IX.
www.mbc.malopolska.pl/publication/13924

B.2 Albumy o Ziemi Gdowskiej

I. Gdów i jego okolice – odchodzący świat

1. Część I. Gdów, Bilczyce, Liplasa, Podolany, Wola Zręczycka, Jaroszkówka, Lipnica Murowana. Edycja II.
www.mbc.malopolska.pl/publication/15443
2. Część II. Gdów, Przebieczany, Marszowice, Jaroszkówka, Kobylec, Klęczana, Wola Zręczycka.
www.mbc.malopolska.pl/publication/15730
3. Część III. Wiatowice, Niegowić, Marszowice, Bilczyce, Gdów, Grzybowa, Zręczyce, Wola Zręczycka, Klęczana, Łapanów, Szlak Papieski -
odcinek od Klęczany do Łapanowa. Edycja II.
www.mbc.malopolska.pl/publication/15731
4. Część IV. Bilczyce, Gdów, Podolany, Wola Zręczycka i Zręczyce.
Edycja II.
www.mbc.malopolska.pl/publication/17022
5. Część V. Bilczyce, Liplasa, Niegowić, Gdów i Grzybowa.
www.mbc.malopolska.pl/publication/17844
6. Część VI. Zagórzany, Gdów, Podolany, Jaroszkówka, Wieniec,
Nieznanowice, Marszowice, Bilczyce i Łazany.
www.mbc.malopolska.pl/publication/21257
7. Część VII. Lednica Górna, Trąbki, Łazany Bilczyce, Gdów, Marszowice,
Wola Zręczycka i Zagórzany.
www.mbc.malopolska.pl/publication/24065
8. Część VIII. Łazany, Gdów, Niegowić, Krakuszowice, Grodkowice,
Klęczana, Kobylec i Łapanów
www.mbc.malopolska.pl/publication/56953
9. Część IX. Nieznanowice, Pierzchów, Cichawa. Szlak Papieski – odcinek
od Niegowici do granic Klęczany.
www.mbc.malopolska.pl/publication/58646

10. Część X. Łazany, Bilczyce, Gdów, Pierzchów, Niegowić i Wiatowice. Edycja II.
www.mbc.malopolska.pl/publication/61319
11. Część XI. Jawczyce, Liplas, Gdów, Wola Zręczycka, Kobylec; wybrane archiwalia.
www.mbc.malopolska.pl/publication/77982
12. Część XII. Gdów, Marszowice, Jaroszkówka, Kobylec; kilka wyburzonych już chałup z Gdowa, Marszowic i Kobylca. Edycja II.
www.mbc.malopolska.pl/publication/85467
13. Część XIII. Rekonesans po Gdowie a.d. 2015, Bilczyce, Jawczyce, Podolany, Wola Zręczycka, Marszowice. Edycja III.
www.mbc.malopolska.pl/publication/94401
14. Część XIV. Muzeum Dwór Feillów w Woli Zręczyckiej koło Gdowa, jego historia, otoczenie i okolice. Zagórzany.
www.mbc.malopolska.pl/publication/98706

II. Budownictwo ludowe, małomiasteczkowe i dworskie oraz kapliczki i inne pamiątki Ziemi Krakowskiej

1. Część I. Gdów. Edycja II.
www.mbc.malopolska.pl/publication/94399
2. Część II. Bilczyce, Jawczyce, Grzybowa.
www.mbc.malopolska.pl/publication/94400
3. Część III. Dobczyce i ich okolice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/99109
4. Część IV. Bochnia i jej okolice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/102150

C. Opracowania dotyczące Ziemi Krakowskiej.

C.1. Albumy o Ziemi Krakowskiej

I. Dawny świat okolic Krakowa

1. Część I. Dobczyce i Dziekanowice. Edycja 2.
www.mbc.malopolska.pl/publication/19619
2. Część II. Wieliczka i Rożnowa.
www.mbc.malopolska.pl/publication/19620
3. Część III. Wieliczka i jej okolice (c.d.). Wieliczka, Czarnochowice, Lednica Górna, Przebieczany, Biskupice, Szczygłów, Surówki – Zabłocie.
www.mbc.malopolska.pl/publication/21938
4. Część IV. Wieliczka i jej okolice (cd). Wieliczka, Krzyszkowice, Lednica Górna, Czarnochowice i Śledziejowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/56793
5. Część V. Łapanów i jego okolice. Łapanów, Kobylec, Jaroszkówka, Szlak Papieski – odcinek od Łapanowa do Kobylca.
www.mbc.malopolska.pl/publication/56794
6. Część VI. Dobczyce i ich okolice (c.d.). Dobczyce i Kornatka. Edycja 2.
www.mbc.malopolska.pl/publication/57409
7. Część VII. Mozaika podkrakowska. Edycja 2.
Puszcza Niepołomicka i jej okolice, Brzesko Nowe, Pleszów, Kościelniki i Górka Kościelnicza, Zielonki, Korzkiew i ich okolice, Rudawa i jej okolice, Wola Zręczycka i Zagórzany, wokół Dobczyc i Podchybie koło Lanckorony. Dodatek – Podkarpacie, okolice Rzeszowa: Świlcza, Mrowla i Bratkowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/59373
8. Część VIII. Bochnia i jej okolice. Ziemia Tarnowska. Bochnia, Łapczyca, Lipnica Murowana, Jasień Brzeski, Tarnów i Ładna. Cmentarze wojenne o okresie I-ej wojny światowej z okolic Tarnowa. Edycja IV.
www.mbc.malopolska.pl/publication/59639
9. Część IX. Wieliczka i jej okolice (c.d.). Wokół centrum Wieliczki, Krzyszkowice oraz panoramy z Chabrowego Wzgórza, Śledziejowice i Kokotów.
www.mbc.malopolska.pl/publication/62561
10. Część X. Wieliczka i jej okolice (c.d.). Lednica Górna, wokół centrum Wieliczki, Krzyszkowice oraz panoramy z Chabrowego Wzgórza, krajobrazy wokół Baryczy. Edycja II.
www.mbc.malopolska.pl/publication/69387
11. Część XI. Bochnia i jej okolice (c.d.). Bochnia i Łapczyca. Edycja II.
www.mbc.malopolska.pl/publication/70813
12. Część XII. Wieliczka i jej okolice (c.d.). Rekonesans wokół wzgórza Pod Baranem.
www.mbc.malopolska.pl/publication/71484

13. Część XIII. Wieliczka i jej okolice (c.d.). Migawki z Wieliczki. Jeszcze jeden spacer po dawnych Krzyszkowicach.
www.mbc.malopolska.pl/publication/724743
14. Część XIV. Wieliczka i jej okolice c.d. Galicyjskiej Wieliczki ciąg dalszy, Wzgórze Kaim. Edycja II.
www.mbc.malopolska.pl/publication/76407
15. Część XV. Migawki z trasy: Staniątki, Niepołomice, Wola Batorska, Uście Solne, Szczurowa, Żabno, Ujście Jezuickie, Opatowiec, Gręboszów. Cmentarze wojenne i pomniki z okresu I-ej wojny światowej (c.d.): Wola Batorska - Sitowiec, Biskupice Radłowskie, Otfinów, Ujście Jezuickie, Gręboszów. Okolice Brzeska i Tarnowa – uzupełnienia. Edycja II.
www.mbc.malopolska.pl/publication/77197
16. Część XVI. Wieliczka (c.d.) i kalejdoskop podkrakowski. Wielickich widoków ciąg dalszy, Krzyszkowice, Bilczyce, Staniątki, Niepołomice, Podłęże, Zakrzów, Świątniki Górne, Kryspinów, Aleksandrowice i Kleszczów. Edycja II.
www.mbc.malopolska.pl/96911

D. Przydrożne zabytki sztuki sakralnej z rejonów: Krakowa, jego okolic i Ziemi Krakowskiej

I. Zabytkowe figury, kapliczki i krzyże przydrożne z rejonu Krakowa i jego okolic.

1. Część I. Dawne przedmieścia Krakowa i podkrakowskie wsie.
www.mbc.malopolska.pl/publication/21231
2. Część II. Centrum Krakowa w obrębie dawnego rdzenia austriackiej twierdzy.
www.mbc.malopolska.pl/publication/21258
3. Część III. Ziemia Krakowska. Wieliczka, Gdów, Dobczyce i ich okolice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/21259
4. Część IV. Centrum Krakowa w obrębie dawnego rdzenia austriackiej twierdzy – uzupełnienia.
www.mbc.malopolska.pl/publication/74586
5. Część V. Ziemia Krakowska cd.
Wieliczka i jej okolice, Trąbki, Łazany, Gdów i jego okolice, Szlak Papieski: Niegowić – Marszowice – Klęczana - Kobylec - Łapanów, Łapanów i jego okolice, Niepołomice i ich okolice, Dołęga koło Szczurowej, Kościelniki, Bochnia i jej okolice, Dębno Tarnowskie, Żabno i jego okolice, Wola Pogórska.
www.mbc.malopolska.pl/publication/77198

E. Artykuły w Głosie Wielickim
www.wielicki.glos24.pl

1. Nr 1 (styczeń 2009) – „Odchodzący świat”.
2. Nr 2 (luty 2009) – „Negatyw na szklanej płytce”.
3. Nr 10 (październik 2009) – „Zapomniany mieszkaniec Bilczyc”;
o Franciszku Augustynku – „Antonim Wichurze” - w setną rocznicę
jego narodzin.
4. Nr 12 (grudzień 2009) – „Bilczyce z lat mego dzieciństwa”
5. Nr 1 (styczeń 2010) – „Bajeczna chałupa mojej babki z Bilczyc”.
Część 1.
6. Nr 2 (luty 2010) – „Bajeczna chałupa mojej babki z Bilczyc”.
Część 2.
7. Nr 3 (marzec 2010) – „Bajeczna chałupa mojej babki z Bilczyc”.
Część 3.
8. Nr 4 (kwiecień 2010) – „Gdów z lat mego dzieciństwa - początku lat
60-tych XX-go wieku”. Część 1.
9. Nr 5 (maj 2010) – „Gdów z lat mego dzieciństwa - początku lat
60-tych XX-go wieku”. Część 2.
10. Nr 6 (czerwiec 2010) – „Tradycja nazw i przezwisk z dawnych Bilczyc”.
Część 1.
11. Nr 7 (lipiec 2010) – „Tradycja nazw i przezwisk z dawnych Bilczyc”.
Część 2”.
12. Nr 8 (sierpień 2010) – „Moja prababka „Magdusia”. Część 1.
13. Nr 10 (październik 2010) – „Moja prababka „Magdusia”. Część 2.
14. Nr 1 (styczeń 2011). „Wspomnienie Marcina Ciężarka”.
15. Nr 2 (luty 2011). „Jan Kaczmarczyk – zapomniana ofiara zbrodni
katyńskiej”.
16. Nr 3 (marzec 2012). „Moja Babcia Bogdzina”.
17. Nr 9 (wrzesień 2012). „Z dziejów dworu w Bilczycach”.

Artykuł z Wiadomości (10.2011)
www.wiadomosci.krakow.pl

O mnie. Barbara Bączek. „Dokumentalista z sercem”

Dziennik Polski (19-20.01.2013)

O mnie. Paulina Polak. „Fotografuje taki Kraków, który powoli przechodzi
do przeszłości”.

[http://www.dziennikpolski24.pl/artykul/3214128,fotografuje-krakow-
ktory-powoli-odchodzi-do-przeszlosci,id,t.html](http://www.dziennikpolski24.pl/artykul/3214128,fotografuje-krakow-ktory-powoli-odchodzi-do-przeszlosci,id,t.html)

Gazeta Gdowianin

Artykuły i notki na temat Ziemi Gdowskiej, publikowane na internetowej stronie w/w gazety – www.gazetagdowianin.pl

Krowoderska.pl

Wywiad ze mną Andrzeja Śledzia: „Coś było piękne powinno trwać”, z dnia 14.01.2016 – www.krowoderska.pl
krowoderska.pl/cos-co-bylo-piekne-powinno-trwac/

Dziennik Polski i Dziennik Polski 24 z dnia 29.01.2018

Artykuł Małgorzaty Mrowiec z moimi sugestiami i zdjęciami: „Kraków pilnie potrzebuje skansenu! To ostatni moment na ratowanie ginącej dawnej zabudowy”

http://www.dziennikpolski24.pl/region/kronika-krakowska/a/krakow-pilnie-potrzebuje-skansenu-to-ostatni-moment-na-ratowanie-ginacej-dawnej-zabudowy,12887902/?utm_source=social-media-facebook&utm_medium=przycisk-gora

Polskie Radio Kraków

Rozmowa z red. Grzegorzem Krzywakiem o dawnych kąpieliskach w Krakowie

<http://www.radiokrakow.pl/wiadomosci/krakow/kapielsko-na-zakrzowku-darmowe-dla-posiadaczy-krakowskiej-karty-miejskiej/>

Polskie Radio Kraków

Moje opowieści o krakowskim Piasku w rozmowie z red. Marzeną Florkowską (05.02-09.02.2018) w programie Pod Lupą

<http://www.radiokrakow.pl/audycje/pod-lupa/pod-lupa-na-krakowskim-piasku/>

Polskie Radio Kraków

Retortaż Grzegorza Krzywaka o fontannach krakowskich – tych dawnych i tych współczesnych (27.02.2018)

<http://www.radiokrakow.pl/wiadomosci/krakow/gdzie-sie-podzialy-krakowskie-fontanny/>

**Rajski Piasek – spotkanie w Artotece WBP w Krakowie w dniu
06.03.2018**

Relacja na żywo w Youtube

<https://www.youtube.com/watch?v=rG1kpe-cepM&feature=share>

Dziennik Polski 24 z dnia 14.03.2018.

Artykuł Małgorzaty Mrowiec, ilustrowany moimi zdjęciami
„Piękne stare chałupy znikają z krajobrazu Krakowa. Ktoś zadba o
stworzenie skansenu?”

<http://www.dziennikpolski24.pl/region/wiadomosci-krakow/a/piekne-stare-chalupy-znikaja-z-krajobrazu-krakowa-ktos-zadba-o-stworzenie-skansenu,13005674/>